

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

25

VIITORUL PORT
CONSTANȚA

Actualități cinematografice

Ce știți despre Turul Franței?

Acad. prof. E. Macovschi
despre chimia materiei vii

Anul XIV nr. 25 (525) — 19 iunie 1965

ÎNGRĂȘĂMINTE MINERALE (100%)

(mii de tone)

1970 (cca)

1300

1965 (plan)

340

1959

52

PENTRU OGOARELE AI

De la un capăt la altul al țării, întregul popor, ca un singur om, dezbate mărețul program de continuă înflorire și bunăstare a României socialiste: Proiectul de Directive ale Congresului al IV-lea al Partidului Muncitoresc Român. Un capitol cu pondere deosebită a acestui program se referă la creșterea producției agricole vegetale și animale.

„Flacăra“ s-a adresat, prin redactorul său George Ciudan, cîtorva specialiști — cadre de conducere în Consiliul Superior al Agriculturii — pentru a informa cititorii noștri asupra perspectiveilor ce se deschid în fața agriculturii românești în viitorul apropiat.

IRIGAȚII ȘI CHIMIZARE

Primul interlocutor este inginerul Gheorghe Tușa, adjunct al secției de cereale și plante tehnice din Consiliul Superior al Agriculturii.

— Vreți să ne vorbiți despre viitorul agricol al României?

— Întrebarea e foarte cuprinzătoare, dar încerc să răspund. Voi începe cu investițiile. Este cunoscut faptul că în perioada 1966-1970 agricultura va primi din fondurile tatului investiții în valoare de peste 5 miliarde lei, la care se adaugă contribuția din fondurile proprii ale cooperativelor agricole de producție. Mai sînt 9 miliarde lei ce vor fi investite în principalele ramuri industriale care deservesc agricultura și scopul dezvoltării producției. Investițiile vor fi îndreptate cu prioritate pentru construirea unor noi unități de creștere a animalelor în cadrul ospodăriilor agricole de stat, pen-

tru completarea parcului de mașini și tractoare, construcții de sere, plantații de vii și pomi, stațiuni de mașini și tractoare.

— În Proiectul de Directive se acordă mare importanță lucrărilor de hidroameliorații. Ce puteți spune cititorilor în acest sens?

— În ultimii ani, în ce privește hidroameliorațiile, am obținut succese frumoase. Perspectivele pe care ni le deschide Proiectul de Directive sînt uriașe. Gîndiți-vă, în 1970 vom avea peste 600 mii hectare irigate. Și nu uitați un fapt: la sfîrșitul acestui cincinal suprafața redată circuitului agricol — prin lucrări de îndiguiri și desecări — va ajunge la circa 1,5 milioane hectare.

— În noul cincinal se acordă mare atenție chimizării agriculturii...

— Da, cantitățile de îngrășăminte chimice livrate agriculturii la nivelul anului 1970 vor depăși 1,1 milioane tone substanță activă.

ILUI 1970

La cooperativa agricolă de producție din comuna Movilița, raionul Urziceni, ca la multe alte unități agricole socialiste, „plouă” cînd e nevoie: se fac irigații prin aspersiune.

◀ Imagini ca acestea pot fi văzute la multe unități agricole socialiste din țară, evidențiind dezvoltarea creșterii animalelor. În fotografie: complexul zootehnic al Gospodăriei agricole de stat-Craiova.

— Ce înseamnă aceasta?

— Pentru fiecare kg de substanță activă de îngrășămint se realizează în medie un spor de recoltă de 7-10 kg grâu, 8-15 kg porumb irigat, 50-125 kg sfeclă de zahăr.

— După cît știu, dumneavoastră vă preocupați în mod deosebit de plantele tehnice. Ce ne puteți spune despre perspectiva lor?

— Suprafața cultivată cu sfeclă de zahăr va crește la circa 200.000 hectare, floarea-soarelui își va desfășura frumusețea pe aproximativ 500.000 hectare, iar culturile de in pentru ulei și cele de ricin vor căpăta și ele noi dimensiuni, atît pentru acoperirea nevoilor interne cît și pentru disponibilități la export.

MECANIZARE ÎN TOATE SECTOARELE

Ne adresăm conf. univ. ing. Chiriac Vasiliu, adjunctul secției de mecanizare din Consiliul Superior al Agriculturii:

— La sfîrșitul anului 1970 agricultura României va dispune de 115 mii tractoare fizice, de 47 mii combine pentru cereale și un mare număr de alte mașini agricole cu caracteristici și performanțe ridicate. Cum se va manifesta această creștere a parcului de tractoare în ridicarea gradu-

lui de mecanizare a lucrărilor agricole?

— Creșterea parcului de tractoare se poate aprecia prin substanțiala scădere a sarcinii pe tractor fizic, între cele două etape ale noului cincinal. Astfel, la începutul anului 1966 vom avea circa 125 hectare, iar la finele cincinalului 85 hectare de teren arabil pentru un tractor fizic. Ca urmare a creșterii numărului și tipurilor de tractoare, se va intensifica ritmul de desfășurare a lucrărilor în cîmp, mărindu-se gradul de mecanizare și scurtîndu-se termenele de efectuare a acelor lucrări la care gradul de mecanizare este maxim. Voi arăta că în timp ce gradul de mecanizare a lucrărilor la recoltarea porumbului va crește pînă la 45% pe țară (la gospodăriile agricole de stat 100%) la recoltarea cerealelor păioase, la care gradul de mecanizare este deja 100% pe țară, se va scurta termenul de efectuare a recoltării la 8 zile lucrătoare și chiar mai puțin.

— Vă rugăm să arătați, în cîteva cuvinte, importanța noilor tipuri de tractoare care vor fi folosite în agricultură.

— În Proiectul de Directive se prevede că în agricultură se va introduce o gamă mai variată de tractoare de puteri și tipuri diferite și se va extinde mecanizarea lucrărilor

(Continuare în pag. 4)

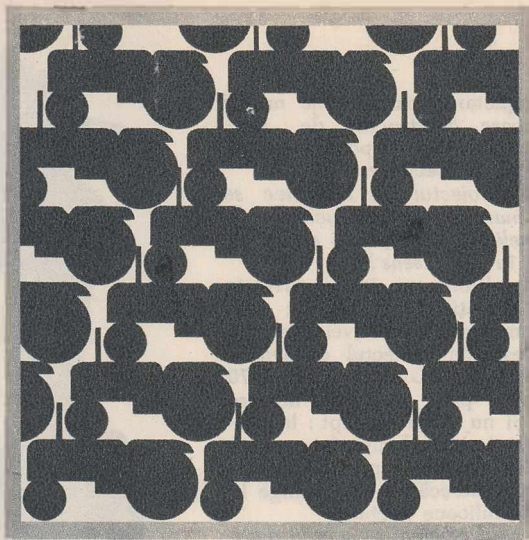
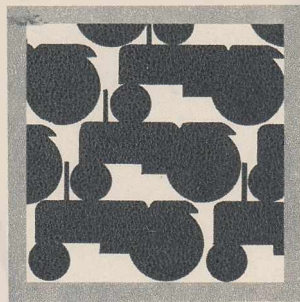
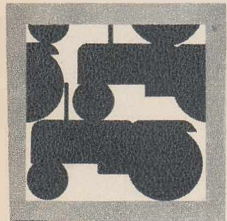
1970 (cca)

TRACTOARE

(producția anuală—bucăți)

1965 (plan)

1959

11000 15800 27000

agricole în zonele de deal și de munte.

Actuala bază tehnică a agriculturii satisface în bună măsură cerințele mecanizării lucrărilor în culturile de câmp, dar nu asigură efectuarea mecanizată a unor lucrări specifice din cultura cartofului, a sfecei de zahăr, din viticultură, pomicultură, legumicultură și în lucrările pe pante.

Prin specializarea gospodăriilor agricole de stat, pe suprafețe întinse se va practica monocultura, fiind indicată folosirea tractoarelor de mare putere în agregat cu mașini de mare productivitate. Pentru mecanizarea lucrărilor specifice din cultura cartofului, a sfecei de zahăr și a legumelor sînt necesare tractoare de putere mai mică însă cu lumină mare de trecere și cu pneuri înguste. În viticultură sînt necesare tractoare cu lățime redusă, în pomicultură cu genulieră mică, pe roți și pe șenile, iar pentru lucrările pe pante — tractoare monoax.

— Cum credeți că va influența

marea diversitate a mașinilor agricole care vor lucra pe ogoarele patriei noastre, asupra pregătirii mecanicilor agricoli?

— Proiectul de Directive prevede că, la sfîrșitul perioadei, în agricultură vor lucra aproape 140 mii de mecanizatori. Ținînd seama de sortimentul lărgit de mașini și de creșterea gradului de complexitate a acestora, pregătirea viitorilor mecanici agricoli va trebui simțitor îmbunătățită. Adaptarea la noile cerințe ale programelor de cursuri, a tematicii lucrărilor practice și de laborator, a conținutului practicii din producție și ridicarea nivelului de predare a cunoștințelor vor contribui la asigurarea unei temeinice pregătiri profesionale a mecanicilor agricoli, corespunzătoare noilor condiții de muncă din agricultură.

DESPRE CIREZILE ȘI TURMELE VIITOARE

Ultimul nostru interlocutor este inginerul Cazimir Moldovan, adjunct

al secției de creștere a animalelor din Consiliul Superior al Agriculturii.

— Cum se vor realiza principalele sarcini privind dezvoltarea creșterii animalelor în următorii cinci ani?

— În 1970 trebuie să se ajungă la 5 milioane bovine, peste 6,5 milioane porcine, circa 13 milioane ovine. Ținînd seama de efectivele de animale existente în momentul de față în țara noastră, cifrele prevăzute în Proiectul de Directive sînt pe deplin realizabile. Pentru aceasta însă vor trebui întreprinse o serie de acțiuni importante. În primul rînd, este necesar să se organizeze în condiții mai bune acțiunea de reproducție a animalelor. În cadrul acesteia, aplicarea metodei de în-sămînțare artificială, care în ultimii ani a dat bune rezultate, trebuie extinsă și îmbunătățită în scopul realizării unor indici și mai înalți de fecunditate și al folosirii mai intensive a reproducătorilor masculi. O grijă deosebită va trebui

acordată satisfacerii integrale a necesarului de reproducători din speciile taurine, porcine și ovine în stațiunile și punctele de montă, în taberele de vară de pe pășuni, pe pășunile de munte și în comunele din zona necooperativizată a țării. Paralel cu realizarea efectivelor prevăzute se va acorda atenție sporită îmbunătățirii structurii turmelor, în direcția creșterii efectivelor matcă, mai ales la taurine.

De asemeni pentru creșterea productivității animalelor este necesar să se organizeze o alimentație și îngrijire corespunzătoare a efectivului de femele pentru ca ele să poate fi date în perioada optimă la reproducție, să asigure un procent ridicat de natalitate și să dea produși sănătoși și viguroși.

— V-ați putea referi la îmbunătățirea calitativă a efectivelor și la sporirea producției medii?

— În vederea realizării producțiilor de carne, lapte, lînă și ouă prevăzute în Proiectul de Directive, paralel cu sporirea numărului de animale se prevede îmbunătățirea calitativă a acestora. În acest scop se impune organizarea de ferme de producere a reproducătorilor în gospodăriile agricole de stat și chiar în unele cooperative agricole de producție, unde să se desfășoare cu o deosebită atenție lucrările de selecție și să se aplice un regim corespunzător de alimentație și de întreținere a animalelor de reproducție. Măsurile luate pentru cointeresarea lucrătorilor în sporirea producției globale și marfă vor ajuta din plin la realizarea acestor sarcini.

— Mai sînt însă multe de făcut în privința organizării alimentației animalelor pe bază de rații echilibrate...

— Pentru a da viață prevederilor din Proiectul de Directive este necesar ca în cadrul preocupărilor noastre să stea organizarea unei baze furajere corespunzătoare, care să poată asigura animalelor o rație echilibrată, bogată în proteine, extinzîndu-se cu precădere, așa cum se prevede în proiect, cultura lucernei, trifoiului, sparcetei, ovăzului, orzului etc., executîndu-se lucrări de îmbunătățire a pășunilor și finețelor naturale, organizîndu-se treptat producerea de nutrețuri combinate.

— Vreți să ne vorbiți pe scurt și despre îmbunătățirea asistenței sanitare-veterinare?

— La sporirea numărului de animale și a producției vor contribui și măsurile privind îmbunătățirea asistenței sanitare-veterinare. Pe baza măsurilor prevăzute în Proiectul de Directive privind sporirea producției și a sortimentelor de produse biologice și medicamentoase și mărirea numărului de dispensare și laboratoare veterinare, acțiunile de prevenire și combatere a bolilor vor putea fi duse cu o mare eficiență.

Măsurile privind dezvoltarea creșterii animalelor, alături de celelalte prevederi cu privire la agricultură cuprinse în Proiectul de Directive, vor înnoi și mai mult fața satelor noastre în anii ce vin.

De 115 mii tractoare fizice, de 47 mii combine pentru cereale și un mare număr de alte mașini agricole cu caracteristici și performanțe ridicate va dispune agricultura României la sfîrșitul lui 1970.

viitorul port CONSTANTA...

...se naște azi. Lucrările de extindere, începute recent, au menirea de a transforma actuala poartă maritimă a României într-un port de trei ori mai mare ca cel de acum. Aceste lucrări oglindesc dezvoltarea continuă a relațiilor comerciale internaționale ale țării noastre.

Constanța. Vapoare vin, vapoare pleacă. De la răsăritul soarelui și pînă la apus. Și fiecare salută din mers, după uzanțe marinărești, la intrarea sau la ieșirea din port. De un timp încoace același salut se adresează de multe ori unor oameni care lucrează în larg, aproape de o extremitate a portului, acolo unde-i și drumul navelor. Sînt constructorii viitorului port.

DUPĂ 70 DE ANI

Șantierul pentru extinderea portului Constanța s-a deschis la 1 decembrie 1964. Această mare lucrare coincide cu un eveniment important din istoria marinei noastre comerciale: se împlinesc 70 de ani de la nașterea navigației maritime românești (evenimentul va fi sărbătorit la 1 august în cadrul Zilei marinei).

În 1895, pe vremea cînd primele nave maritime sub pavilion românesc au plecat în cea dintîi cursă — e vorba de „Meteorul” și de „Medeea” — portul Constanța era înzestrat doar cu un dig de piatră de 200 m, un altul de lemn, cîteva linii ferate și cîteva magazine. Toată activitatea consta în descărcarea unor butoaie cu măsline și încărcarea cu cereale a unor nave cu tonaj redus.

Unele amenajări moderne încep aci în 1896 și se termină 13 ani mai tîrziu, fără a atinge însă nici pe departe nivelul marilor porturi ale lumii. Motivul? Proiectele inițiale au trebuit să fie reduse în raport cu posibilitățile financiare ale statului. Mai ales că această „mare lucrare”

a început și sub auspicii proaste: un scandal public cu implicații financiare provocat de un antreprenor francez (Hallier), cărui i se reziliase concesiunea construirii portului. Scandalul s-a soldat și cu un proces rămas de pomină, la care a pledat, la București, faimosul avocat parizian Raymond Poincaré, viitorul președinte al Franței.

Saligny, care a preluat lucrarea, s-a străduit totuși să folosească cît mai bine banii acordați de stat. La 10 septembrie 1909, la inaugurarea portului Constanța, el a subliniat în discursul său: „Tehnicienii și inginerii români ieșiți din Școala noastră de poduri și șosele sînt cei care au lucrat la conceperea și executarea portului Constanța”.

ÎN ÎMPĂRĂȚIA LUI NEPTUN

Festivitatea inaugurării lucrărilor de extindere a portului Constanța, la 1 decembrie 1964, a fost marcată printr-o primă demonstrație practică: o autobasculantă a stopat în fața mării, a făcut „stînga-mprejur” și, punîndu-și în funcție cricurile, a expedit în valuri primele zece tone de piatră. Din clipa aceea un șir nesfîrșit de autobasculante cară, una după alta, din minut în minut, ziua și noaptea, materia primă cu care constructorii pătrund metru cu metru în împărăția lui Neptun...

Sîntem acum abia după șase luni de la semnarea actului de naștere al viitorului port și iată că în fascinan-

F. URSEANU

(Continuare în pag. 6)

O „mînă” a „Gigantului” — macarava plutitoare de o sută de tone — fotografiată în clipa în care se pregătește să dea asistență la instalarea unor utilaje necesare construcțiilor viitorului port.

Macaraua-pod pivotantă — „robotul” — execută o serie de operații importante în construcțiile hidraulice.

tul decor marin dintre far și cazino a și intervenit ceva nou : o săgeată uriașă, albă, pătrunde adânc printre valurile albastre ale mării. „Săgeata” — lungă de 280 metri la ora când scriem aceste rânduri (ea crește zilnic cu 2-3 metri) — este o părticică din digul de larg care va delimita spre nord (atunci când va avea 2.500 metri) portul de mîine. Ritmul de creștere a devenit și mai viu în ultima vreme. Este rezultatul angajamentelor luate de constructori în cinstea Congresului partidului : pînă la mijlocul lui iulie digul va trebui să ajungă la 300 m, va fi complet finisat pe o porțiune de 122 m, iar economia peste plan de 70.000 lei, propusă pentru anul acesta, va fi realizată pînă la 19 iulie.

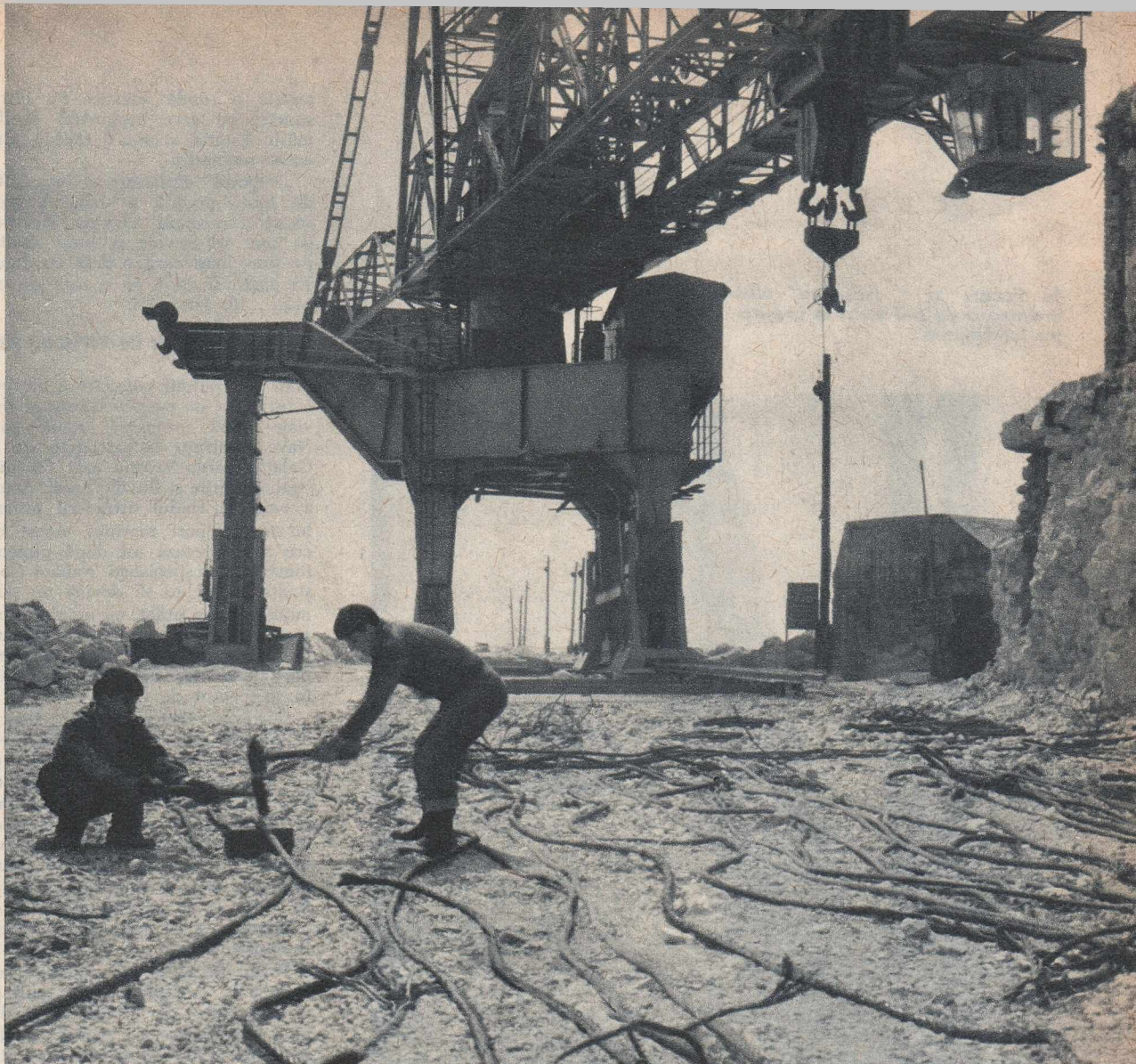
Digul se naște dintr-un munte de calcar pe care autobasculantele întreprinderii constructoare — I.C.H., cum i se spune pe scurt — îl mută pur și simplu din vechea și cunoscuta carieră de piatră Ovidiu direct pe fundul mării. Este aceeași carieră care a furnizat și lui Saligny, la începutul secolului, piatra necesară actualului port și — probabil — și pe aceea pe care elenii, cu vreo două milenii și jumătate în urmă, sau mai târziu romanii au folosit-o la construirea instalațiilor portuare ale Tomisului.

DRUMUL PIETREI

Pentru ca digul de care pomenim să se nască, marea a trebuit să înghită pînă acum peste un sfert de milion de tone de piatră. Această treabă de a aduce aici piatra de la o distanță de 30 de kilometri cade în sarcina șoferilor. Am avut prilejul să cunoaștem pe unul dintre ei : conductorul autobasculantei nr. 52051-DB — șoferul care s-a bucurat de onoarea de a răsturna primul în mare bolovanii de calcar folosiți la extinderea portului. Aurel Mocanu — acesta-i numele său — are în buzunar un act căruia îi acordă simbol de diplomă : bonul nr. 1. De fapt, actul cu care se mîndrește l-a obținut într-o adevărată întrecere între conductorii autobasculantelor pentru sosirea cu prima încărcătură de piatră la țărnul mării. Pentru necesitățile șantierului s-a construit o șosea botezată ad-hoc „drumul pietrei”.

ÎN LUPTĂ CU VALURILE

Printre navele aflate în port sînt și cîteva care atrag atenția în mod deosebit. Ambarcațiile respective plutesc de obicei în preajma marilor macarale care le încarcă cu materia primă necesară construcțiilor portuare. Plină ochi cu bolovani, o asemenea navă — o gabară cum o numesc specialiștii — turtită și mai mult în apă decît în afară, pare de departe o broască țestoasă care înoată pe suprafața mării. Ea merită atenția unui reporter. Desigur nu pentru înfățișarea exterioară, ci pentru aportul pe care îl aduce marilor construcții portuare : cu asemenea ambarcații sînt transportate și așezate pe fundul mării

O înfîlțire în inima șantierului între constructori și beneficiari. De la stînga la dreapta : ing. Nicolae Zeicu, directorul Direcției regionale a navigației civile-Constanța, ing. Nicolae Petre, șeful lotului diguri de larg (care dă și explicațiile în legătură cu desfășurarea lucrărilor), ing. Ion Tigaret, șeful investițiilor la direcția NAVROM-Constanța și Emanuel Cojocar, maistrul pe șantier.

SIMBOLUL UNUI PORT

Un port este întotdeauna intrarea principală a țării, un port este întotdeauna firma, fațada și simbolul unei țări sau ale unei regiuni, în el se realizează cea osmoză dintre ceea ce este național și ceea ce este internațional, ritmul activității din el poate constitui de cele mai multe ori pulsul activității unei întregi țări.

Și asta, cu atât mai mult cu cât, pentru noi, Constanța nu înseamnă numai un port oarecare ci startul spre porturile principale ale lumii.

Iar dacă ne gândim că în 1964 au poposit aici 1.800 de nave și că volumul mărfurilor expediate a crescut cu 210.000 tone într-un singur an, ne dăm seama că acel ritm mediu anual de creștere a producției noastre globale — care a fost de 14,4 la sută pe ultimii șase ani — se simte din plin și în pulsațiile ponticului nostru organism portuar.

Proiectul de Directive prevede „terminarea sistematizării portului Constanța în limitele actuale și continuarea în ritm susținut a lucrărilor de extindere spre sud a acestui port...“ El mai prevede că va crește „capacitatea flotei noastre maritime cu circa 420 mii tone prin înzestrarea cu nave mineraliere, tancuri petroliere, cargouri de mărfuri generale etc., cu eficiență economică ridicată în efectuarea transporturilor pe distanțe mari“. Acesta este un amănunt, unul dintre nenumăratele amănunte și referiri concrete ale proiectului dezvoltării noastre pe următorii cinci ani. Dar tocmai prin valoarea lui de amănunt el reușește să ne dea o imagine substanțială a grandioaselor armonii care stau la baza acestui proiect: marea își are și ea partea de bucurie, ducând spre depărtări faima României socialiste.

Constanța este și astăzi unul dintre porturile moderne ale lumii, unul dintre porturile bine utilate, cu un înalt grad de mecanizare. Dimensiunile îi sînt substanțiale, traficul intens. Cu toate acestea se va dezvolta încă mult. Iată: de pe acum se fac marcate pe albastrul mării dungile albe de piatră crudă — pe care n-au avut timp să o inverzească algele — ale noilor diguri. Imbrățișarea lor trasează pe vasta arie marină dimensiunile impresionante ale noului port. Dar, la un calcul real, aceste dimensiuni nu ni se mai par de loc neconforme cu întreaga noastră realitate economică: portul nu crește decât atât cît să reprezinte nevoile noastre reale de transport și trafic maritim. Dezvoltarea lui între brațele largi ale noilor diguri corespunde fidel dezvoltării întregii țări.

Cresc danele, cresc bazele, se perfecționează instalațiile, capătă deosebită amploare șantierul naval, apar sub pavilion românesc, purtînd la pupa numele vechiului port pontic, nenumărate noi nave mineraliere și tancuri petroliere și cargouri și traulere. Dar aceasta nu înseamnă altceva decît dovada cea mai evidentă a creșterii siderurgiei noastre, a industriei noastre petroliere, a exportului nostru de mașini, de materiale de construcții. Avem nevoie de nave mineraliere pentru că producția noastră siderurgică va produce 4,1 milioane tone fontă, 6,3 milioane tone oțel, 4,4 milioane tone laminate; avem nevoie de tancuri petroliere moderne, perfecționate, pentru că numai în cinci ani de zile valoarea produselor obținute dintr-o tonă de țitei a crescut cu 43 la sută, avem nevoie de cargouri pentru că numeroase țări solicită tractoarele noastre, utilajul nostru petrolier, cimentul și hîrta noastră. Prin produsele românești, faima acestui port bătrîn de mai bine de două mii de ani ajunge astăzi în întreaga lume. Ea ajunge o dată cu faima întregii țări, cu faima acestei țări de la Carpați și Dunăre și Marea Neagră a cărei dezvoltare are, pentru întreaga lume, o rezonanță atât de armonioasă. Pentru că, așa cum spunea primul secretar al partidului nostru, „deși se referă îndeosebi la dezvoltarea economiei, prevederile Directivelor reprezintă de fapt un program de dezvoltare multilaterală a întregii noastre societăți...“

E societatea României socialiste.

Cornellu LEU

COPERTA NOASTRĂ

Început de sezon pe litoral. În fotografie o imagine de la Mamaia.

Fotografle de A. MIHAILOPOI

losește o sondă acustică cu ultrasunete, cu care explorează fundul mării. Lucrul acesta îl făceau pînă acum scafandrii.

„Robotul“ cîntărește el însuși 500 de tone, posedă o uzină proprie care-i furnizează energia electrică de care are nevoie și, fiind montat pe șine, înaintează o dată cu digul. El poate fi zărit pe o rază de cel puțin 10 kilometri.

ÎN PORT: AZI ȘI ÎN VIITORII ANI

În anii puterii populare a început construirea de nave maritime și fluviale după proiecte românești. Nave construite la șantierele de la Galați, Turnu-Severin sau Oltenița străbat mările și fluviile lumii. Acum a venit și rîndul extinderii primului nostru port maritim. Acest lucru se realizează tot după proiecte românești, cu specialiști români. Constanța va trebui să devină un port modern, bine utilat, cu un trafic comercial anual sporit cu 23 milioane tone față de cel de azi și cu o capacitate de trei ori mai mare decît în momentul de față.

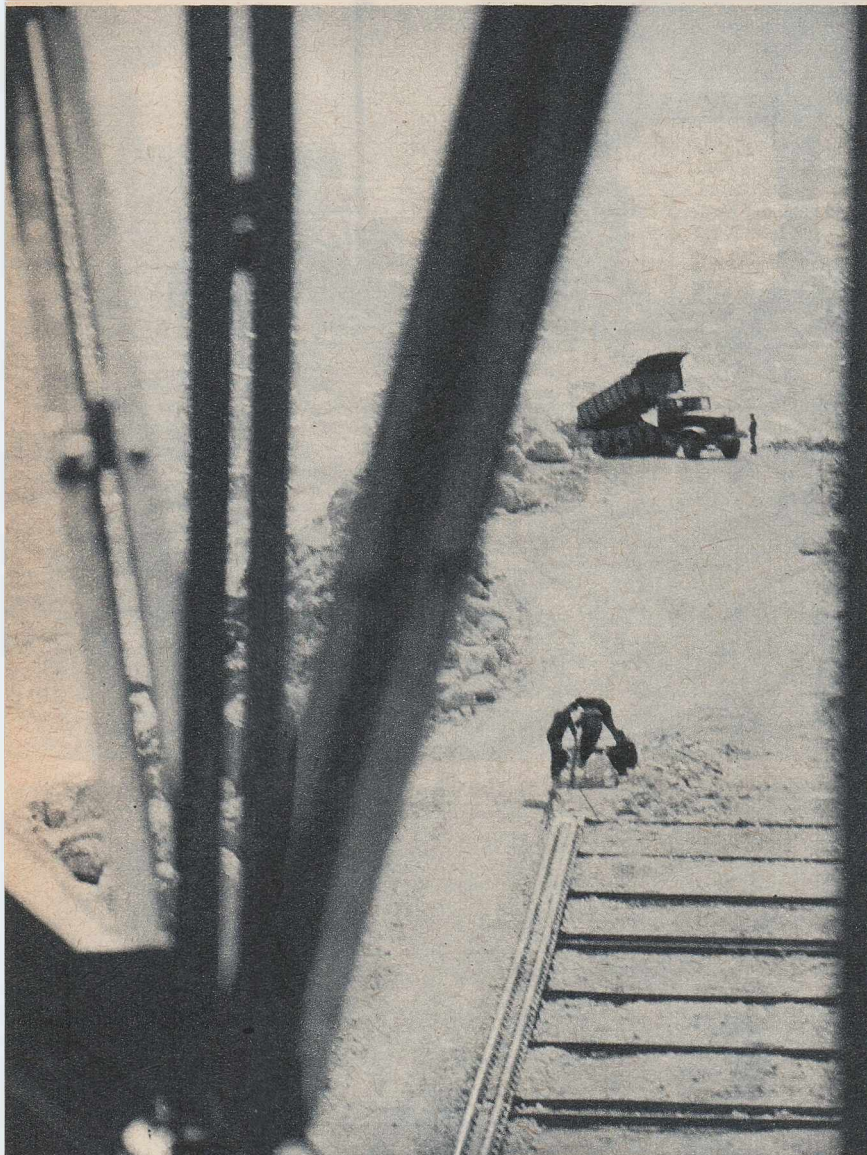
Lucrările începute recent pentru extinderea spre sud a portului vor continua în ritm susținut, astfel că — așa cum prevede Proiectul de Directive ale Congresului al IV-lea al Partidului Muncitoresc Român cu privire la dezvoltarea economiei naționale, în ceea ce privește transporturile și telecomunicațiile — pînă în 1970 să se execute digurile de adăpostire și o parte din lucrările interioare.

Portul de mîine va putea să primească la cheiurile sale cargouri cu o capacitate de 16.000 tone dw, nave mineraliere de 30.000 tone dw, petroliere pînă la 45.000 tone dw. Lucrările portuare de la Constanța răspund unor cerințe impuse de dezvoltarea traficului maritim al țării noastre. România întretine în prezent legături comerciale cu peste 100 de țări. În acest an, de pildă, se transportă cu flota noastră maritimă de aproape șase ori mai multe mărfuri ca în 1959. Și majoritatea lor pleacă sau vin prin Constanța. La ora cînd facem aceste însemnări, danele și magazinele portului conțin instalații de foraj cu destinația Madras, Calcutta, Bombay; sare de la Tg. Ocna pentru Yokohama; covoare fabricate la Cîsnădie cu destinația Tokio; sodă calcinată și utilaj pentru industria chimică livrate Braziliei. Un vapor sub pavilion grecesc, „Ghikos“, încarcă prin „Romtrans“ geamuri pentru New York; altul, hîrtie pentru Anglia. Cargoul „Boussar“, sub pavilionul Republicii Democratice Germane, transportă viori, mandoline și violoncele fabricate la Reghin pentru o firmă din Anglia. Ne sosește minereu din Brazilia, adus de un vapor turcesc („Umran“). Trei cargouri, unul românesc, „Oltenia“, și două grecești, „Panaghia“ și „Mastrandredas“ ne aduc bumbac din Republica Arabă Unită și Siria. Importăm de asemenea piei crude din Argentina și citrice din Israel. Citeva sute de camioane românești fabricate la Brașov așteaptă sosirea în port a vaporului cehoslovac „Julius Fucik“, care le va transporta în Extremul Orient... Activitate febrilă care face ca portul să nu adoarmă o clipă; nici ziua, nici noaptea. Și aceasta, în timp ce dincolo de actualele lui diguri constructorii ridică altele noi, prefigurînd viitoarea poartă maritimă a României.

F. URSEANU

Fotografii de A. MIHAILOPOI

În fiecare zi „săgeata“ albă înaintază cu 2-3 metri în împărăția lui Neptun...

blocurile de piatră care consolidează digurile viitorului port. E vorba de o operație grea, mai ales că în primele șase luni de existență a șantierului, stihiele mării au fost mereu dezlănțuite. Echipajul gabarelor a descoperit însă posibilitatea de a transforma aceste „broaște țestoase“ în nave basculante. Apa mutată dintr-un tanc în altul al ambarcației face ca ea să se încline (pînă la 45 grade) în direcția dorită și să lanseze în mare încărcătura de piatră acolo unde trebuie. În acest fel, încă din primele luni productivitatea muncii a crescut simțitor. Din păcate însă aceste „broaște țestoase“ suferă... de rău de mare: nu suportă furtunile de gradul 3. Rezistă numai la cele de gradul 1 și 2. Marea prea furioasă sau hula joacă gabara ca pe o coajă de nucă. S-a întîmplat — și aceasta nu demult — ca o furtună ivită pe neașteptate să pună în primejdie o

gabară și echipajul ei. Numai iscusința și curajul marinarului Traian Calciu și ale tovarășilor săi au evitat un naufragiu.

Lupta cu marea nu va mai constitui în viitor o problemă pentru constructori: pe digul care înaintază spre larg — adică pe „săgeata“ de care vorbeam la începutul acestui reportaj — a fost instalat recent un robot din oțel și fontă. El va prelua într-o bună măsură și treaba pe care o fac „broaștele țestoase“ atunci cînd suferă de „rău de mare“. E vorba de o macara-pod pivotantă, condusă de numai patru oameni, care poate executa o serie întreagă de lucrări importante în construcțiile hidraulice. Chiar pe timp de furtună robotul ridică un bloc greu de 25 de tone, plimbîndu-l ca pe un fulg deasupra valurilor pe o rază de 40 metri. Apoi îl așază exact unde trebuie, fără să greșească: macaraua pivotantă fo-

ce faceți după ora 3 ?

În câte felurite ocazii n-am auzit, n-am spus noi înșine în chip de scuză: „Nu am timp...” Totuși, la o recapitulare atentă, descoperi că, în ultima săptămână, bunăoară, puteam găsi vreme și pentru o piesă sau un film, că semnul din cartea abia începută ar fi trebuit să înainteze mai repede și, cu puțină osteneală, n-am fi scăpat nici excursia de pe Valea Oltului... Da, parcă o dată consumat, începem să prețuim încă mai mult timpul, timpul nostru liber. Și, neîndoielnic, recapitulările stimulează hotărîrea ca de îndată să dăm orelor mai mult conținut. E drept, uneori nu depinde exclusiv de noi să ducem pînă la capăt noile planuri. Intervin o seamă întregă de factori care condiționează cheltuirea timpului liber potrivit temperaturamentului, pretențiilor și gusturilor noastre.

E puțin probabil că cineva ar putea să conteste profundul interes pentru o temă ca cea enunțată mai sus. O dată mai mult ne-a fost confirmată această convingere la Hunedoara, într-una din duminicile trecute, cînd invitații noștri în jurul „mesei rotunde” au primit să-și consume un ceas, două din timpul lor liber într-o discuție despre... timpul liber.

Să vi-i prezentăm pe interlocutorii noștri: cunoscutul maistru oțelar Ștefan Tripșa, Erou al Muncii Socialiste; Ioan Mareș, șeful agenției O.N.T.-Hunedoara; deputații Malvina Topliceanu și Constantin Toma; Aurel Botezan, procuror; Ioan Török, sportiv; Lazăr Filip, activist de partid; inginerii Vladimir David și Ion Cioroianu de la Uzina coeso-chimică și de la oțelăria nouă a Combinatului siderurgic; Zorița Lesnic, bibliotecară; Simion Cotîrlă, directorul Casei de cultură; Simion Cara și Florin Izdrăilă, de la Comitetul orașenesec pentru cultură și artă.

Problema timpului liber are multiple fațete. În cele ce urmează ne vom opri, mai ales, asupra felului cum se desfășoară la Hunedoara activitățile culturale și sportive, cît și cum au „acces” hunedorenii la aceste modalități de consumare a timpului liber. Bineînțeles, fiecare cetățean are gustul și înclinațiile sale proprii. Important este să i se ofere o gamă cît mai variată de „servicii”, din care să poată alege și care să satisfacă cele mai exigente cerințe.

Așadar: Ce faceți după ora 3 ?

Ștefan Tripșa: Întrebarea se referă, probabil, la hunedorenii, în general...

Reporter: Da, firește. Și cum dv., cei de față, îi reprezentați... aceasta înseamnă că ne interesează, în egală măsură, și felul în care-și petrece timpul liber fiecare dintre cei prezenți. Deci și dv., tovarășe Tripșa.

Ștefan Tripșa: Mie îmi place să ies cîteodată la pescuit, după cum sînt foarte fericit dacă am prilejul să ascult un concert de muzică populară românească sau să văd o piesă bună. Cît despre fotbal...

Simion Cara: ...e o pasiune foarte răspîndită.

Ion Cioroianu: Din păcate, în ul-

tima vreme hunedorenii nu se bucură prea des de spectacole reușite pe stadion propriu — mă refer tot la fotbal. Poate și pentru că echipa noastră... Dar nu, totuși să nu ne desolidarizăm...

Reporter: Dacă am înțeles bine, în spusele dv. de mai înainte, tovarășe Tripșa, există o anumite rezervă... Spuneți cam așa: „...sînt fericit cînd pot să ascult un concert sau să văd o piesă bună...” Adică, hunedorenii nu li se oferă în mod curent asemenea prilejuri ?

Ștefan Tripșa: Prilejuri li se oferă și nu s-ar putea spune că puține. Dar frecvența lor...

Reporter: Poate ne ajută tovarășii de la Comitetul orașenesec pentru cultură și artă să lămurim mai exact.

Florin Izdrăilă: Da, avem la îndemînă cîteva cifre — în trei luni s-au prezentat la Hunedoara 25 de spectacole. Adevărat, cam inegal distribuite în timp. Bunăoară, în luna ianuarie frumoasa noastră sală de la Casa de cultură a fost puțin folosită din acest punct de vedere. Mai exact spus, în răstimp de patru săptămîni au avut loc... patru spectacole.

Reporter: Aveți la combinat o formație de teatru ale cărei calități au fost recunoscute de specialiști și care a fost distinsă și cu titlul de laureată la concursul pe țară...

Constantin Toma: O, dar ea singură nu poate face față cerințelor orașului. Mai pleacă și în deplasări. Gîndiți-vă: populația Hunedoarei a crescut în 15 ani de mai bine de zece ori și proporțional cu numărul cetățenilor pretențiile s-au înmulțit și ele, exigențele sînt altele...

Reporter: În statistica pe care tovarășul Izdrăilă a avut amabilitatea să ne-o transmită adineaori, cîtesc, printre altele, două cifre, care pot, întrucitva, să nedumerească: la un concert de muzică ușoară și

HUNEDOARA ARE CUVÎNTUL

românească au participat 2.257 de spectatori, pe cînd piesa lui Ștefan Berciu, „Hipnoza”, a fost văzută doar de 640 de hunedorenii. Să înțeleg de aici că lucrările dramatice sînt mai puțin îndrăgite la Hunedoara ?

Simion Cara: Poate că muzica ușoară și cea populară sînt mai accesibile...

Ioan Mareș: Nu, nu cred că aveți dreptate. Dacă la „Hipnoza” au venit mai puțini spectatori aceasta se datorește faptului că nu i s-a făcut prezentarea cuvenită prin stația de radioamplificare și prin alte mijloace care ne stau la îndemînă. Într-o localitate în care funcționează permanent un teatru, cu un repertoriu relativ stabil, oamenii află unii de la alții și din cronicile dramatice cum este cutare sau cutare piesă. Dar la noi, unde se prezintă un spectacol sau două cu o lucrare dramatică, dacă n-am fost avizați asupra ei se poate lesne întîmpla ca sala să nu aibă, într-o seară, toate locurile ocupate.

Zorița Lesnic: Mai intervin și alt fel de situații, care sînt de natură

să nască anumite rezerve. Iată de pildă, într-o sîmbătă, recent, mulți hunedorenii și-au procurat bilete pentru piesa „Doi pe un balansoar”, în interpretarea teatrului din Tg. Mureș. În ajunul așteptatului eveniment s-a anunțat însă că „din motive tehnice” turneul respectiv nu mai are loc. Explicația ni s-a părut multora neîndestulătoare și faptul în sine ne-a nemulțumit profund. E limpede că programul proiectat de noi trebuia revăzut, schimbat.

Ștefan Tripșa: Desigur, în cazul cînd am fi avut o formație permanentă — și proprie! — de proză lucrurile s-ar fi petrecut altfel. Era vorba ca o trupă a teatrului din Petroșeni să se statornicească la Hunedoara. Era vorba... Stagiunea noastră permanentă a rămas încă o dorință...

Malvina Topliceanu: Și copiii din orașul nostru și-ar dori spectacole pe măsura înțelegerii lor. Sînt la Hunedoara 14.000 de elevi dintre

(Continuare în pag. 10)

LA STADION!

AȘA DA!

care mulți mai cred în autenticitatea existenței marionetelor. Ca să nu mai vorbim de numărul preșcolărilor amatori de asemenea desfătare. Poate că Teatrul de păpuși din Alba-Iulia, care a dobândit o bună și recunoscută experiență, ne-ar putea ajuta...

Reporter: În schimb emisiunile Televiziunii îi răsplătesc din plin pe copii pentru această absență despre care aminteai, nu este așa?

Constantin Toma: Fiindcă a venit vorba, de un timp încoace — și în tot mai multe familii — televizorul reprezintă și el aproape întreaga săptămână un mijloc de destindere, informare și instruire. Uneori însă ni se oferă niște „surprize” care numai bucurie nu pot aduce. Să vă dau un exemplu: pentru o anumită zi era anunțat un medalion „George Vraca”. Am rămas atunci acasă, ba chiar mi-am amînat niște treburi destul de urgente. Ei bine, am așteptat pînă la sfîrșitul emisiunii crezînd că poate s-a schimbat ordinea în programul acelei zile, dar degeaba. Ceea ce mă interesa pe mine și, mai mult decît sigur, nu numai pe mine, n-a mai fost transmis în ziua aceea.

Ioan Török: La capitolul „televizor” aș vrea să spun și eu ceva. „Jocul cu balonul rotund” deține cel mai mare număr de simpatizanți, dar în Hunedoara se practică și alte discipline sportive: volei, handbal, tenis de masă și de cîmp, atletism și așa mai departe. În afara meciurilor de fotbal televiziunea noastră transmite rareori și alte confruntări sportive de ținută.

Ștefan Tripsa: Dacă tot am revenit la sport ar trebui, după părerea mea, să mai facem cîteva completări cu titlu de propunere, în același timp ele constituind și un deziderat al hunedorenilor: la Cinciș, prin construcția barajului, s-a creat un întins lac artificial. Cred că el poate să fie valorificat în același chip ca și cel de la Văliug, din vecinătatea Reșiței. Mă refer în special la posibilitățile ce s-au creat — deocamdată parțial — pentru sportul pe apă. Și mă mai gîndesc la ceva: la organizarea unor competiții cicliste de masă, la un centru de înot pentru copii care ar oferi cetățenilor Hunedoarei — mari și mici — un plus de preocupări binevenite.

Reporter: Imprejurimile orașului

dv. sînt deosebit de pitorești. E de așteptat deci ca deprînderea excursiilor să fie proprie multor hunedoreni...

Ioan Mareș: Într-adevăr, agenția O.N.T. din localitate este tot mai mult solicitată. În afara localităților turistice din regiune se organizează — de multe ori la solicitarea cetățenilor — excursii pe numeroase trasee în toată țara. Anul trecut, numărul turiștilor aflați în evidența noastră a depășit cifra de 12.000. Și după toate aparențele, în 1965 vom avea o statistică mai bogată încă. Numai acum, de curînd, principalele unități productive — C.S.M. și I.C.S.H. — ne-au comunicat peste 3.000 de cereri de excursii.

Reporter: Și ținta excursiilor din apropiata perspectivă?

Ioan Mareș: Insula Ada-Kaleh, excursii pe Valea Oltului-Sovata și... ce ni se va mai propune. Turismul e un sport accesibil atît tinerilor cît și celor mai în vîrstă.

Reporter: Și în afară de excursii, sport, spectacole, biblioteci, în ce mod își petrec timpul liber tinerii din Hunedoara?

Aurel Botezan: Casa de cultură

și clubul „Siderurgistul” oferă tinerilor posibilitatea participării la diverse activități cultural-educative; „Joia tineretului”, ședințele cinaclului literar, recenzii de cărți, reuniuni cu program artistic și dans sînt cîteva dintre ele. Datorită faptului că tineretul e de asemenea numeros în Hunedoara, sălile unde se pot organiza după-amiezi și seri de dans au devenit neîndestulătoare...

Filip Lazăr: ...Și pentru că tango și vals sînt acum depășite, ar trebui să ne gîndim împreună la înființarea unor cursuri de dansuri moderne. Chiar și nouă celor care nu mai sîntem adolescenți nu ne-ar strica să ne punem la curent cu ele... În altă ordine de idei, datorită faptului că în blocurile-turn locuiesc aproximativ 3.000 de tineri, m-am gîndit că un club pentru ei ar fi fost foarte nimerit. Evident însă, proiectanții n-au avut în vedere acest lucru... Și n-ar strica poate să-l aibă pe viitor. Fiindcă într-un ansamblu nou de locuințe, chiar locuit în exclusivitate de familii, o sală unde să se poată juca șah, table, popice, biliard ori tenis de masă ar crea bune posi-

O PROBLEMĂ
DE IMPORTANTĂ VITALĂ

CHIMIA MATERIEI VII — ÎN ACTUALITATE

Interviu cu acad. prof. Eugen Macovschi

AȘA NU!

bilități de destindere oamenilor după ce se întorc de la lucru.

Aurel Botezan: Am remarcat că la Casa noastră de cultură s-au abandonat concursurile „Cine știe, câștigă” pe teme culturale și tehnice. Reluarea lor ar stimula aptitudinile tinerilor — și nu numai ale tinerilor — în chip divers și eficient.

Simion Cotirlă: Observația dv. e binevenită și mi-am notat-o ca atare.

★

Întâlnirea în jurul „mesei rotunde” desfășurându-se într-o duminică dimineața, n-am vrut să abuzăm de bunăvoința invitaților noștri obligându-i să-și sacrifice prea mult din... timpul lor liber.

Iată, așadar, că cei ce plămădesc oțelul nu sînt doar autorii eroismului cotidian de la furnale sau laminoare, ci în același timp oameni ce-și pretind lor înșiși, în primul rînd, orizonturi dintre cele mai cuprinzătoare, și „după ora 3”.

**Anchetă realizată
de Viorica CIORBAGIU
Fotografii de Traian PROSAN**

PREOCUPĂRILE BIOCHIMIEI, EA ÎNSĂȘI AFLATĂ LA CONFLUENȚA MAI MULTOR ȘTIINȚE, DEVIN TOT MAI LARGI: DE LA „MECANISMUL” DE OBTINERE A PORUMBULUI HIBRID LA COMBATEREA BOLILOR VIROTICE, DE LA CIBERNETICĂ LA DESCIFRAREA FENOMENELOR VIEȚII

Biochimia este una din cele mai vaste și mai complexe discipline ale științei moderne, cu tot mai multe implicații — unele cunoscute, altele încă nebănuite — în cele mai diferite domenii. În legătură cu câteva probleme actuale cu caracter mai general ale biochimiei, precum și cu rezultatele obținute de cercetătorii români, ne-am adresat directorului Institutului de biochimie al Academiei R. P. Române, acad. Eugen Macovschi.

— În ultimii ani cele mai importante aspecte ale biochimiei contemporane au fost dezbătute la două

mari congrese internaționale. Ați fost prezent, după câte știm, la ambele...

6.000 de oameni de știință discută...

— Da, am participat și la congresul din 1961 de la Moscova și la cel care și-a desfășurat lucrările anul trecut la New York. De fiecare dată au luat parte aproximativ șase mii de oameni de știință din aproape toate țările lumii.

— Care sînt direcțiile principale spre care își îndreaptă astăzi atenția biochimistii ?

— La cele două congrese s-au dezbătut un număr imens de probleme; totuși, din noianul de preocupări s-au desprins anumite orientări. La Moscova, o atenție specială a fost acordată *biochimismului formațiilor corpusculare intracelulare* — cum sînt nucleul, mitocondriile, nucleolii, centrozomii, ribozomii etc. — fără a neglija, desigur, celelalte probleme ale biochimiei, iar la New York, în centrul atenției s-au aflat *acizii nucleici* și rolul lor în chimia biologică.

— De ce tocmai asupra acestor probleme se concentrează biochimistii ?

— Explicația este simplă: în afara interesului lor teoretic, ele se află în strînsă legătură cu biochimia aplicată la biologie, medicină, agromonomie, industria fermentativă și cea alimentară. Să ne gîndim, de pildă, la acizii nucleici. Ei joacă un rol fundamental în ereditate, iar cunoașterea și dirijarea acesteia este

(Continuare în pag. 12)

importantă în multe privințe, de pildă pentru obținerea unor rase de animale și soiuri de plante cu calități superioare, dorite de noi. Cercetarea acizilor nucleici ajută și la cunoașterea virusurilor, dând soluții în vederea combaterii bolilor virotice. Biosinteza și metabolismul proteinelor, fermenților și enzimelor prezintă interes atât pentru medicină cât și pentru agricultură. De fapt, fără cunoașterea biochimismului celular nu pot fi înțelese fenomenele vieții în general și tocmai de aici se așteaptă soluții în combaterea cancerului și altor boli.

— *Din cele ce ne-ați spus reiese că biochimia, care a apărut la confluența biologiei și chimiei, are contingențe și cu multe alte științe.*

— Firește: ea caută să rezolve prin mijloace chimice o serie de probleme importante ale biologiei și, prin urmare, ale medicinei, agronomiei etc. Astăzi, biochimia ar fi de neconceput nu numai fără biologie, dar și despărțită de fizică, de matematică, de anumite aspecte ale tehnicii, bionicii, automaticii și ciberneticii. De altfel, cele mai moderne mijloace de investigație în biochimie sînt cele de chimie fizică, care presupun cunoașterea atât a acesteia din urmă cât și a matematicii. Desigur, biochimistul nu e specialist nici în fizică, nici în matematică, nici în medicină, dar pentru a-și dirija cercetările el trebuie să posede cunoștințe profunde în toate aceste domenii. Faptul că biochimia modernă a devenit o știință polivalentă și cu largi conexiuni permite stabilirea unei colaborări fructuoase între biochimisti și specialiști din alte domenii.

Cercetări românești recente în domeniul hibridării plantelor

— *După această succintă „călătorie” în lumea biochimiei... universale, să ne oprim, tovarășe academician, la locul unde ne aflăm, adică aici, la Institutul de biochimie al Academiei R. P. Române.*

— În sectorul nostru de cercetare, care presupune o investigare teoretică, însă cu evidente, multiple și însemnate aplicații practice, noi ne străduim să înfăptuim indicațiile partidului cu privire la dezvoltarea științei în țara noastră. „ȘI ÎN VIITOR TREBUIE SĂ SE ACORDE ATENȚIE FOLOSIRII ÎN CERCETARE ȘI ÎN ACTIVITATEA PRACTICĂ A TOT CEEA CE ȘTIINȚA ȘI TEHNICA MONDIALĂ CREEAZĂ MAI BUN — sublinia primul secretar al C.C. al P.M.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, la recenta întâlnire a conducătorilor de partid și de stat cu oamenii de știință. TOTODATĂ COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI, GUVERNUL, SUBLINIAZĂ ÎNSEMNĂTATEA DEOSEBITĂ A CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE PROPRII ȘI CONSIDERĂ CĂ TREBUIE MANIFESTATĂ TOATĂ GRIJA PENTRU DEZVOLTAREA ÎN CONTINUARE A ACESTEIA. A RENUNȚA SĂ CERCETĂM NOI ÎNSINE ÎNSEAMNĂ A RĂMINE ÎN URMA FAȚĂ DE DEZVOLTAREA MONDIALĂ”.

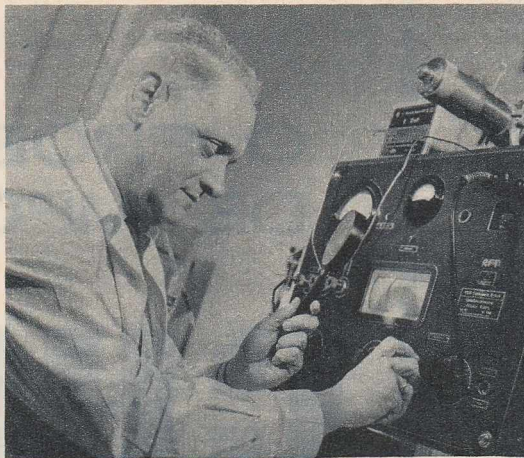
— *Ce tematică abordează colectivul pe care îl conduceți?*

— Ea este axată, în prezent, pe două mari probleme: în primul rînd, cercetarea mecanismului biochimic al hibridării la plante, inclusiv al fenomenului heterosis...

— *Fenomenul heterosis?...*

UN „FILM” DE LA INSTITUTUL DE BIOCHIMIE AL ACADEMIEI R. P. ROMÂNE

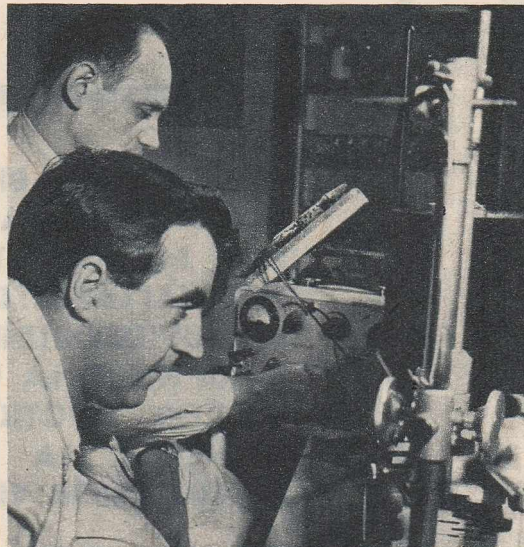
Acad. E. Macovschi la „masa de lucru”. „Astăzi, biochimia ar fi de neconceput nu numai fără biologie, dar și despărțită de fizică, de matematică, de anumite aspecte ale tehnicii, bionicii, automaticii și ciberneticii”.

Cu acest aparat de electroforeză continuă se separă proteinele vegetale. (Biochimista L. Botoșeanu, din laboratorul de metabolism vegetal.)

În ce mod transformările biochimice determină contracția mușchilor? Stimularea electrică a mușchilor unei broaște poate furniza date importante în această privință. (Cercetătorii H. Schell și C. Medeașan, din laboratorul de metabolism animal.)

Ghiveciul ce apare în primul plan nu are un rol decorativ. Aci, în laboratorul de biochimie vegetală, cercetătoarea Irina Marinescu stabilește echilibrul apei în frunzele diferitelor plante.

— Este vorba de manifestarea luxuriantă a unor însușiri biologice, obținută, în anumite condiții, ca rezultat al hibridării. În al doilea rînd, ne ocupăm de stabilirea bazelor biochimice ale excitabilității, mai ales la componentele sistemului neuromuscular.

— *În ce constă contribuția specialiștilor din institut în domeniul hibridării plantelor?*

— După cum știți, plantele hibride au o mare importanță în agricultură datorită productivității lor sporite. Biologii obțin hibridi valoroși, dar bazele biochimice ale hibridării sînt insuficient cunoscute. Or, cunoașterea lor prezintă interes științific și practic, deoarece în acest fel se poate ajunge la dirijarea cu precizie a proceselor hibridării în sensul imprimării caracterelor ereditare dorite viitoarei plante. În transmiterea caracterelor ereditare un rol de seamă revine acizilor nucleici. Investigațiile noastre în această direcție implică studierea atât a acestor acizi cât și a translocării lor în organismul vegetal, precum și studierea acțiunii acizilor nucleici izolați din unele plante asupra metabolismului altor plante.

Simplă și ingenioasă: metoda capilară

Evident, fie că e vorba de acizi nucleici, fie că e vorba de alte substanțe, pentru a studia modul în care acestea acționează este necesar să fie introduse în plantă — dar cum?

— *Prin injectare nu e posibil?*

— Nu. Partea lemnoasă a tulpinii nu e elastică, de pildă, ca mușchii unui animal. Prin injectare se pot introduce în plantă doar cantități mici de lichid, or noi avem nevoie de cantități relativ mari. Atunci, colectivul nostru a elaborat o metodă originală, „metoda capilară”. Este foarte simplă. Priviți.

Acad. E. Macovschi ne arată un fitil cu unul din capete împintat în tulpina unei plante, iar celălalt capăt într-un tub de sticlă, unde se află un lichid.

— Astfel, planta poate absorbi oricîtă substanță dorim noi. Metoda aceasta — despre care ni s-au cerut amănunte din U. R. S. S., Polonia, R.D.G., Franța, Olanda, R.F.G. — ne-a permis să dovedim că diferitele substanțe introduse în plante pot modifica biochimismul acestora. Cu ajutorul metodei capilare se lucrează și în stațiunile din Drăgășani și Bistrița (reg. Cluj) ale Institutului de cercetări hortiviticole la unele probleme legate de sporirea productivității la vița de vie și la pomii fructiferi. Metoda amintită joacă un rol important în dezlegarea problemelor eredității, deoarece permite introducerea acizilor nucleici în organismele vegetale și contribuie, de asemenea, la stabilirea relațiilor dintre enzime (fermenți) și plante, ceea ce duce la rezolvarea unor probleme de fitopatologie.

Spre „vaccinarea” plantelor?

— *Este deci vorba de lupta împotriva bolilor la plante?*

— Exact. Plantele, de pildă pomii, se îmbolnăvesc din pricina unor microorganisme patogene, de obicei ciuperci. Acestea, ajungînd în interiorul plantei, produc fermenți ce

o atacă și o distruge. Desigur, și planta, la rîndul ei, produce substanțe capabile să inactiveze enzimele produse de microorganisme. Cercetările preliminare au arătat că — în anumite condiții — unii fermenți introduși în plante devin inactivi. Dacă aceste rezultate vor fi confirmate, se va putea elabora poate o metodă de „vaccinare“ a plantelor pentru ca atunci cînd sînt atacate de microorganisme patogene să aibă posibilități sporite de apărare. Metoda capilară permite efectuarea acestor cercetări pe plante întregi și vii.

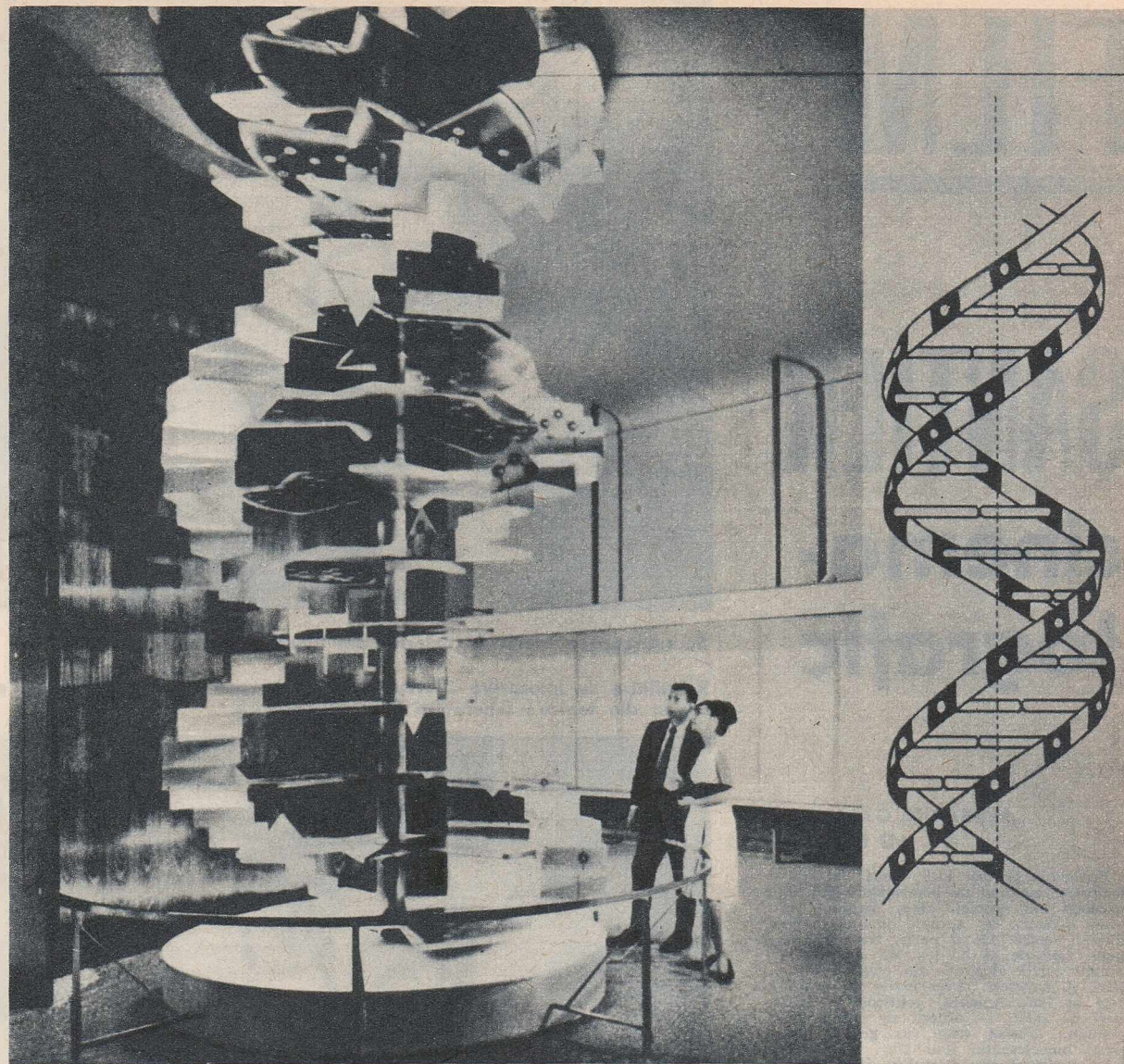
— *Intr-unul din laboratoare am observat o serie de plante tăiate în două, de sus pînă jos, și apoi legate la loc. În ce scop această... disecare?*

— Nu e vorba de disecare, ci de o altă metodă elaborată la noi. Planta e tăiată în două pînă la rădăcină, ba uneori chiar și rădăcina. Între fragmente se pune o foiță de material impermeabil și apoi tulpina e legată spre a reveni la forma inițială. Dacă vrem să cercetăm acțiunea unei substanțe o introducem în una din părți, cealaltă rămînînd ca „martor“. Este un martor extrem de obiectiv, deoarece face parte chiar din același organism vegetal. Astfel, rezultatele concrete se obțin cercetînd doar un mic număr de plante și se elimină necesitatea de a apela la calculul statistic.

Am asistat apoi la cîteva experiențe făcute cu aparate simple prin care se demonstrează teoria adsorb-tivă, elaborată în institut, privitoare la translocarea substanțelor în plante.

— *În ce constă noua teorie?*

— Problema translocării substanțelor în plante preocupă de mult pe biochimisti. Se afirmă că substanțele sînt translocate în plante prin fascicule conducătoare fie datorită diferențelor de presiune osmotică, fie datorită altor cauze, de exemplu metabolismului plantei. Colectivul nostru a demonstrat că multe substanțe migrează prin plantă în condiții asemănătoare celor ce se realizează în cromatografie (separarea substanțelor dintr-o soluție pusă pe hîrtie

Această scară uriașă reprezintă în realitate o singură moleculă de ADN, considerabil mărită, expusă la Muzeul american de istorie naturală. Studiul acizilor nucleici (din care face parte și ADN) stă în centrul atenției biochimiei contemporane, pentru care problemele eredității înseamnă o preocupare majoră.

sugativă — n.r.). Aceasta este important, de pildă pentru stabilirea condițiilor de circulație în plante a diferitelor enzime, acizi nucleici, substanțe nutritive și altele. Lucră-

țile publicate în acest sens au primit o serie de aprecieri pozitive de la specialiști de peste hotare.

Intervine fosfagenul

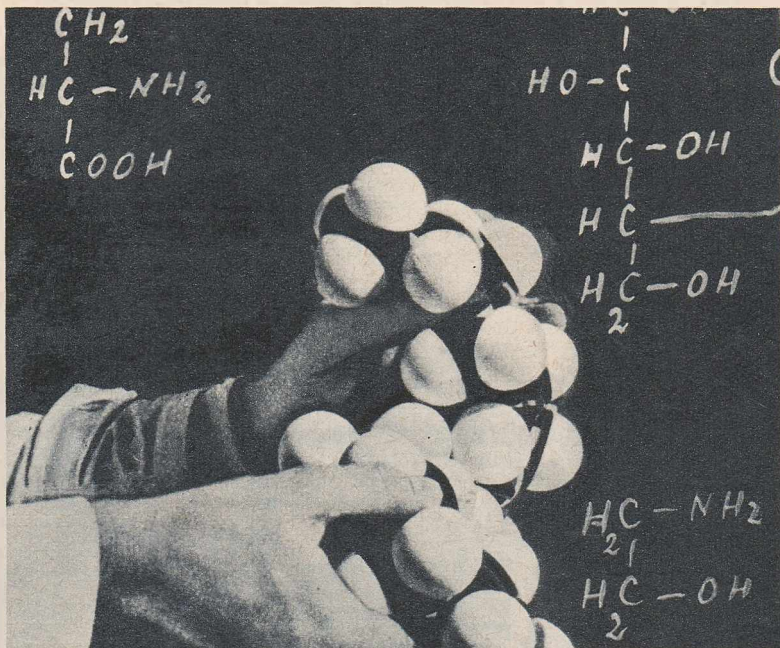
— *V-am ruga să ne vorbiți și despre cercetările cu privire la excitabilitatea materiei vii — după cîte știm una din principalele probleme ale biologiei.*

— Dintre diferitele aspecte teoretice ale excitabilității materiei vii abordate la noi, aș vrea să mă o-presc doar la unul, care mi se pare mai important. Mă refer la rolul fosfagenului în excitabilitatea musculară. Cu ani în urmă s-a afirmat că fosfagenului îi revine aici un rol important. Se lucra însă pe mușchi extrași din organismul viu. Noi am pornit pe altă cale: am găsit o metodă de urmărire a fenomenelor biochimice ale excitabilității „in vivo“, adică în condițiile organismului viu și întreg. Rezultatul: s-a dovedit că fosfagenul nu are rol în excitabilitatea musculară în ansamblul ei, ci participă la alte fenomene care se produc în mușchi în cursul excitației și care sînt investigate în momentul de față. Studiarea acestor probleme a atins un grad înalt în anii planului șesenal. În acest timp s-au dezvoltat și au adus o contribuție însemnată la lucrările efectuate o serie de tineri cercetători ca V. Gheție, M. Șerban, V. Alexandrescu, S. Va-

su, H. Schell, D. Tănăsescu, D. Moțet-Grigoraș și alții.

Obiectivele pe care colectivul Institutului de biochimie și le-a propus pentru viitorul plan cincinal — spune acad. Macovschi în încheiere — sînt și mai largi. Baza materială de care dispune astăzi îi permite să efectueze studii mai ample, contribuind astfel, la elucidarea unor probleme practice importante ce țin de creșterea plantelor, de zootehnie și medicină. De asemenea, vor fi dezvoltate și investigațiile teoretice cu perspective de largă aplicabilitate. Este linia trasată cu claritate în Proiectul de Directive ale Congresului al IV-lea al Partidului Muncitoresc Român cu privire la dezvoltarea economiei naționale în perioada 1966-1970: „ORIENTAREA GENERALĂ A CERCETĂRIILOR ARI LA BAZA DEZVOLTĂRII CERCETĂRII FUNDAMENTALE ȘI A CELEI APLICATIVE, ÎMBINATE ARMONIOS; STRINGEREA CONTINUĂ A LEGĂTURII ȘTIINTEI CU PRACTICA CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE, SPORIREA APORTULUI ȘTIINȚEI ÎN REALIZAREA OBIECTIVELOR PLANULUI ECONOMIC ȘI A SARCINILOR PRIVIND DEZVOLTAREA SOCIAL-CULTURALĂ A ȚĂRII NOASTRE“.

Interviu consemnat de Dan LĂZĂRESCU

Biochimia este, într-un anumit sens, chimia moleculelor din organisme. De multe ori modele „simple“, ca cel din fotografie, constituie rezultatul unor cercetări complexe și îndelungate.

FILM

ȘANTIER cinema- tografic

Se turnează o scenă de exterior din filmul „Răscoala”.

Reîntâlnire cu interpreta „Surisului în plină vară” (Florina Luican) și cu un actor cunoscut din teatru: Gheorghe Popovici-Poenaru.

„SERBĂRILE GALANTE” AU ÎNCEPUT

Fontenoy, 11 mai 1745. Două oști strălucitoare, conduse de comandanți galanți, garnisiți cu peruci albe, costume și arme scumpe, se apropie înaintând din direcții opuse. De o parte, francezii regelui Ludovic al XV-lea, de cealaltă, o armată mixtă alcătuită din englezi, olandezi și austrieci. Avangărzile se opresc față în față. Amabili, politicoși — bărbați de salon — ofițerii se salută respectuos. „Faites tirer vos gens”, propune binecrescutul lord Hay. Dar politețea pariziană are ultimul cuvânt: „Non, monsieur! à vous l'honneur!” invită contele d'Auterroches.

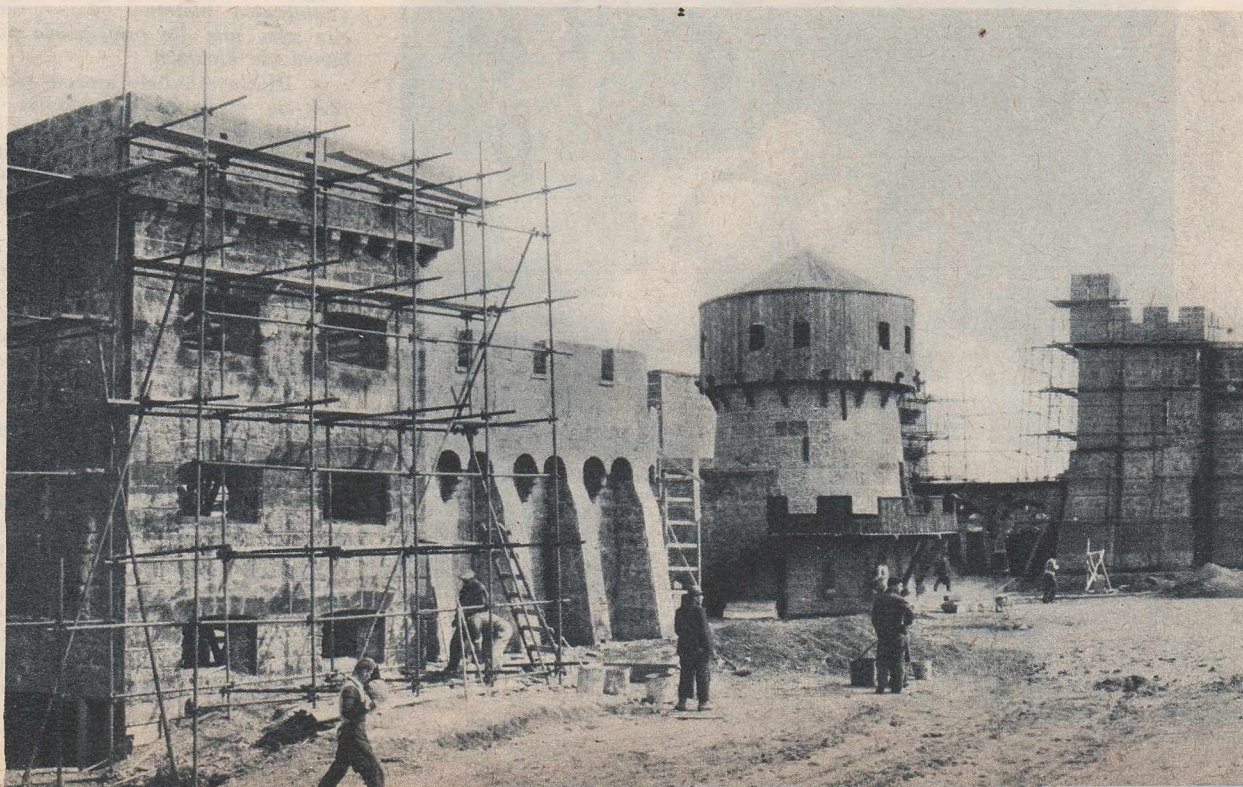
Curtoazia aceasta intempestivă, burlescă și tragică deopotrivă, care a costat în câteva secunde viața a numeroși francezi, reprezintă una dintre cele mai sugestive exemple ale „războiului în dantele”. Vremurile când soldații, echipați ca de paradă, aveau posibilitatea de a muri elegant, grațios, ca la operetă, după capriciile și vanitatea comandanților mari și mici, reprezintă și cadrul istoric al comediei cinematografice „Serbările galante”, film scris și regizat de René Clair (coproducție franco-română: S.N.E. Gaumont-Paris—studioul cinematografic „București”).

Nu știm în ce măsură, scriind scenariul, cineastul francez a avut în vedere și faptul istoric pomenit mai sus. Adevărul e că nenumăratele bătălii mărunte purtate de-a lungul secolelor se aseamănă în multe privințe unele cu altele. Lupta de la Fontenoy, transpusă pe pânză de pictorul Horace Vernet (1836) ni-i înfățișează pe comandanți, victorioși, contemplând mindri rezultatele măcelului. Povestea imaginată de René Clair se deschide și se sfârșește tot cu un tablou asemănător. Privindu-l, citiva dintre contemporanii noștri pătrund, o dată cu comentariile ghidului și prin solicitudinea gagului cinematografic, în plin secol al XVIII-lea. „Ei bine, întreabă la sfârșit unul dintre vizitatori, ce s-a întâmplat după sfârșitul războiului cu nenumărații soldați și oameni simpli care au pățimit atâtea în răstimpul aventurii militare?” „Nu știm, le răspunde ghidul, — enunțând cu acest prilej ideea centrală a filmului — cronicarii vremii nu consemnează asemenea fapte mărunte”.

Filmul se va compune dintr-o suită de scene „nostime”, refăcute după modelul numeroaselor farse militare de acum două veacuri, dar transparența aluziilor și virulența satirică îndreptată împotriva războiului va depăși cu mult granițele veacului al XVIII-lea.

O armată întregă de pictori, croitori, peruchieri, mecanici, zidari, fierari etc. au pregătit cu febrilitate marea bătălie care se va dezlănțui lângă... lacul Buftea. S-au confecționat în acest scop sute de uniforme, nenumărate săbii, puști, tunuri, iar în preajma studiourilor a fost ridicată o cetate în mărime naturală. (În paranteză fie spus, falsă perspectivă realizată cu ajutorul camerei de luat vederi va putea mări cu mult zidurile fortăreței, supradimensionind toate cele trei laturi ale decorului.)

„Serbările galante” vor însemna o experiență dificilă dar valoroasă pentru

toți membrii echipei românești, conduse de regizorul Gh. Vitanidis, arhitectul M. Bogos și pictorul de costume Nelly Merola. Vreme de câteva luni, cineaștii români vor avea, așadar, plăcerea de a urmări și de a participa, cadru cu cadru, la nașterea unui film de René Clair.

LA PORȚILE PĂMÎNTULUI

...Cheia o dețin deocamdată scriitorul D. R. Popescu și regizorul Geo Saizescu. „Porțile”, sperăm, vor fi larg deschise și marelui public, de altminteri plăcut impresionat de comedile anterioare ale tânărului regizor („Doi vecini”, „Un suris în plină vară”).

— ...Atît doar că de data aceasta nu este vorba de o comedie, ne informează regizorul Geo Saizescu. Sau mai exact spus, elementele de comedie se vor împleti, la fel ca în viața noastră de toate zilele, cu întâmplări mai puțin comice. Vom ride sau nu vom ride, la fel ca în obișnuitul trai cotidian, observînd sau neobservînd momentele de comic sau grotesc din jurul nostru, ajutați, evident, în cazul de față de măiestria și abilitatea realizatorilor — desigur, în măsura în care vom reuși să înfăptuim ceea ce ne-am propus.

— Ce v-a determinat totuși oa, deocamdată cel puțin, să abandonați genul comediei cinematografice propriu-zise.

— Intrebarea mă îndeamnă să folosesc butada unui cunoscut umorist: vreau să fiu luat în serios. De fapt, noul nostru film are „ab initio” un izvor afectiv: dragostea și admirația pentru activitatea și viața geologilor din patria noastră. Astăzi, în era vitezelor supersonice, cînd „mica” noastră planetă este colindată în lung și-n lat, cînd amatorii de senzațional se alimentează din relatările speologilor sau din istorisirile mirifice ale exploratorilor din ultimele păduri virgine — pămîntul mai ascunde, chiar sub tălpile noastre, secrete și bogății nevăzute.

Este binecunoscută marea importanță pe care partidul și statul nostru o acordă muncii de explorare a zăcămintelor minerale, parte componentă, organic integrată în politica de industrializare socialistă a țării. Lărgirea continuă a bazei de materii prime, sporirea în primul rînd a rezervelor de țitei, gaz metan, minereuri neferoase, minereuri nemetalifere ș.a., toate acestea prevăd pentru următorii ani — potrivit Directivei celui de-al IV-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român — un amplu program de cercetări geologice. Ori și aci, ca în toate domeniile, omul — prin hărnicia, pricepera și abnegația sa — reprezintă factorul hotărîtor, „cheia” spre necunoscutele porți ale pămîntului.

— Care este subiectul filmului? — am întreat noi, amintindu-ne pe loc de un cunoscut principiu de estetică cinematografică potrivit căruia un film bun nu poate fi povestit, ci doar văzut și comentat.

— O suită de întâmplări simple, a-

parent banale. Patru tineri geologi (actorii George Constantin, Sebastian Păpaiani, Gh. Popovici-Poenaru și Ilieca Tomoroveanu) colindă munții întocmind prin prospecțiuni o hartă geologică. Cei patru ingineri vor avea de înfruntat, ca în orice muncă de pionierat, vitregiile naturii. Și cum nu există în lumea aceasta doi oameni care să semene perfect între ei, personajele noastre vor avea de înfrînt totodată numeroase bariere ridicare de caracterele lor diferite, de pasiuni și carențe felurite, de dispute mai mult sau mai puțin furtunoase ce se nasc în mod firesc în mijlocul unui colectiv de oameni tineri. O serie de întâmplări aparent comune și tocmai de aceea greu de povestit.

FILMUL „RĂSCOALA” ÎN PRAGUL COPIEI STANDARD

Într-o mașină elegantă (da, fără glumă, cea pe care o vedeți fotografiată alăturat ar fi putut fi în mod real una dintre cele mai luxoase autovehicule din Bucureștii anului 1907) Nadina și căpitanul Tănăsescu străbat satul Amara. Șoferul oprește brusc, coboară și bate măr copilul săteanului Serafim Mogoș.

Scena aceasta a constituit pentru echipa regizorului Mircea Mureșan ultima secvență filmată în exterior.

Ei bine, dacă în răsîmpul iernii — așa cum relatam într-o însemnare trecută — cerul cenușiu, necesar filmărilor în decor natural, s-a lăsat cam mult așteptat, anotimpul tinereții s-a dovedit în schimb mult mai darnic în zilele înnourate, întrunind toate calitățile unei toamne „cinematografice” (membrii echipei de filmare s-au numărat, credem, printre puținii cetățeni din România care au apreciat capriciile recente primăveri).

Cu concursul binevoitor al naturii și printr-o judicioasă organizare, colectivul condus de regizorul M. Mureșan a trecut cu bine examenul cel mai greu al filmului: transpunerea pe peliculă a ciocnirii dintre răsculați și armată. Secvențele acestea, care necesitau prezența în cadru a tuturor interpreților, au putut fi terminate în limitele graficului prevăzut (legat în mod nemijlocit de programul unor actori sosiți din toată țara și condiționat de părăsirea la timp a decorului natural, afectat lucrărilor agricole de primăvară.)

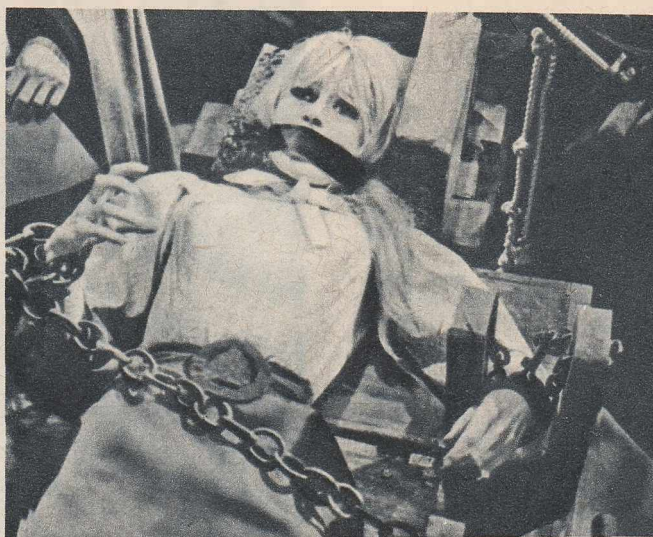
Din distribuție fac parte: Nicolae Secăreanu (Miron Iuga), Ilarion Ciobanu (Petre Petre), Ernest Maștei (Marin Stan), Matei Alexandru (Serafim Mogoș), Colea Răutu (Cosma Butuc), George Aurelian (prefectul), Ion Besoiu (Grigore Iuga), Constantin Codrescu (Boldeanu), Adriana Nicolescu (Nadina), Lica Gheorghiu (nevasta învățătorului), Ana Felicia Chiriță (Florica), Cristina Tacoi (Anghelina).

La ora cînd apar aceste rînduri s-au sîrșit chiar și filmările efectuate în studio. Realizatorii se ocupă în prezent cu montajul și sonorizarea materialului acumulat.

Liviu MAIOR

Cetatea „Serbărilor galante”, așa cum a fost imaginată și proiectată de pictorul scenograf francez Georges Wakhévitch. Fotografia a fost realizată în timpul construirii decorului.

PUNCTE CARDINALE

PENTRU PRIMA OARĂ ÎMPREUNĂ: BRIGITTE BARDOT ȘI JEANNE MOREAU

Uneori, regizorii — fără voința lor — fac daruri de toată frumusețea unor gazetari care se dau în vînt după lucruri senzaționale: subiecte în stare să aprindă focul curiozității, subiecte cum doar în visele reportericești se strecoară.

Louis Malle, unul din reprezentanții tinerei generații de cineaști francezi, s-a apucat de lucru la noul său film „Viva Maria” și, în același timp, a făcut să tresară multe, foarte multe inimi: în fruntea distribuției se aflau, pentru prima oară alături, Brigitte Bardot și Jeanne Moreau, actrițele socotite la ora actuală cele mai reprezentative pentru ecranul francez... Dar... nu cumva sînt ele rivale de temut? Cum se vor împăca oare în timpul filmărilor? Iată întrebarea numărul unu a celor mai mulți dintre gazetarii care cu citva timp în urmă s-au repezit spre locurile de filmare: în Mexic. Căci, dacă filmul i-ar fi adus unul lingă altui pe Jean-Paul Belmondo și Alain Delon, să zicem, sau oricare alte două vedete masculine „la modă”, poate istoria (o anumită istorie) a cinematografului n-ar fi înregistrat un alt de mare spor de curiozitate. Dar știți, femeile sînt femei și — chiar dacă nu și-ar fi scos ochii — cele două stele „ar fi putut să se urască”, după cum spunea cu delicatețe un corespondent de la „Paris Match”.

Aflaie însă în fața aceluiași aparat de luat vederi, actrițele și-au dovedit încă o dată nu numai talentul ci și inteligența și bunul-simț; ca să astîmpere spiritele și-au mărturisit deschis prietenia,

au pus capăt întrebărilor neliniștitoare, iar pe platou, în timpul repetițiilor sau al filmărilor, se străduiau în egală măsură să dea consistență celor două personaje principale ale filmului lui Malle: Maria I și Maria II: prima (Brigitte), fiica unui revoluționar irlandez sosit în Mexic în timpul războiului civil; cea de-a doua (Jeanne Moreau), cîntăreață într-un modest circ ambulant. Evenimentele sociale (așa cum sînt ele văzute de regizor) le vor atrage pe cele două Marii în viltoarea lor, le vor pune puștile în mină.

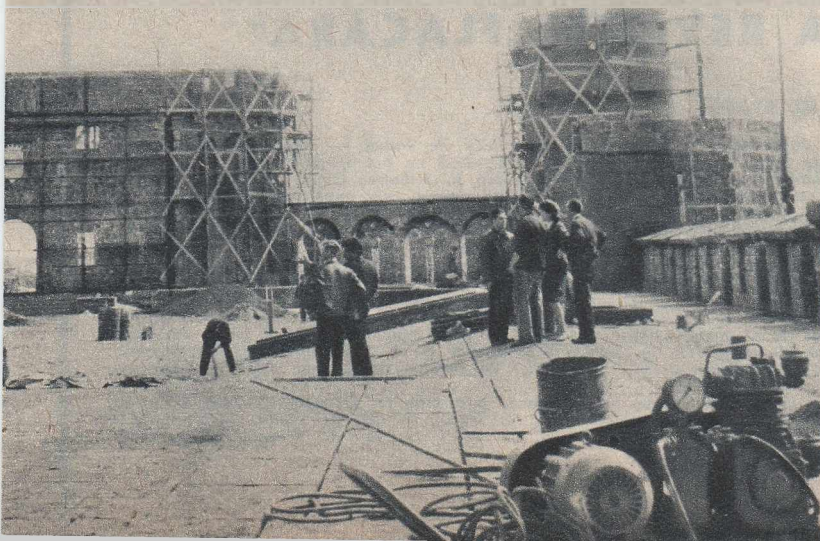
Deocamdată e greu să se spună ce va fi filmul lui Malle.

Colaboratorii apropiați ai regizorului nu au văzut încă decît bucăți din film; montajul lui nu și-a spus ultimul cuvînt. Scriitorul Gregor von Rezzori, cunosător al scenariului și mentor al filmărilor, mărturisește: „Cine a citit scenariul (semnat de Louis Malle și Jean-Claude Carrière — n.r.) are impresia că doi vechi camarazi de școală s-au întîlnit după mulți ani și și-au propus să scrie din nou, într-un limbaj modern, povestea unui film văzut de mult, în copilărie; a ieșit astfel un western ironic (doar pe alocuri și sentimental) și cu o vădită doză de critică socială”.

Iar coautorul scenariului, Jean-Claude Carrière, într-un articol recent, nu și ascundea admirația pentru veridicitatea atmosferei, pentru chipul în care Malle a știut să ocolească pitorescul ieftin. Dacă lucrurile stau așa, ultima realizare a lui Louis Malle poate fi așteptată cu nădejde.

Magda MIHĂILESCU

„VIVA MARIA”

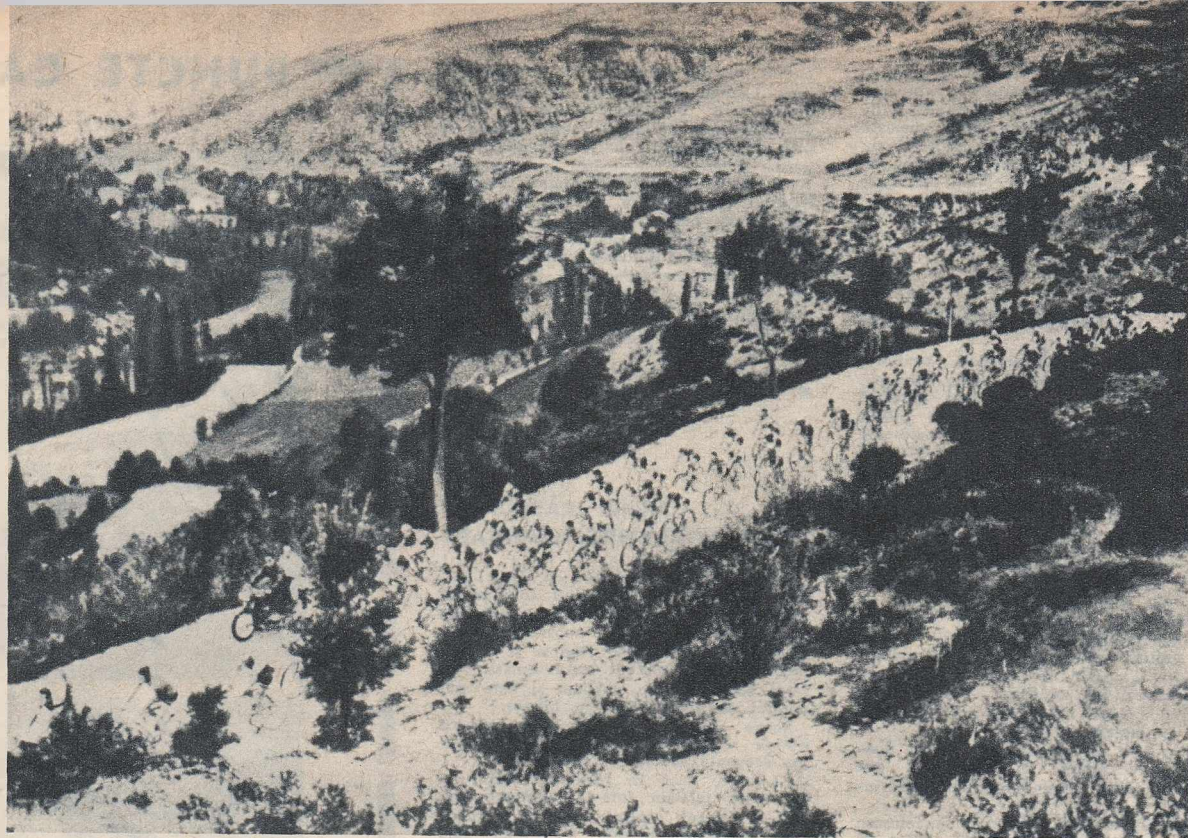

Turul Franței a fost în primul rând un succes de presă. Oamenilor obișnuiți să citească „Misterele Parisului“ în foiletoane li s-a oferit o nouă poveste cu „va urma“, mai reală, mai palpantă, mai apropiată de înțelegerea lor. Un foileton trăit.

De altfel, creatorul competiției a fost un ziarist, Henri Desgrange, directorul ziarului „l'Auto“, care a găsit astfel cel mai bun mijloc publicitar pentru lansarea gazetei sale.

În 1903, în anul creării sale, „Turul Franței“ (cu un titlu împrumutat din memoriile de turist ale lui Stendhal) nu măsoara decât ceva mai mult de 2.000 km și se disputa în 6 etape. I-a trebuit doar câțiva ani pentru a ajunge, la ediția a IV-a (1906), la aproape 5.000 km, trecând pe lângă toate frontierele țării, într-o întrecere de o lună de zile (câci se alerga la două zile o dată).

▲ Caravana Turului Franței, cu cicliștii înșirați pe șoselele înalte din precima Alpilor.

▶ Înconjurat de jandarmi și oficiali, ziași și manageri, antrenori și medici, mecanici și agenți de publicitate, Jacques Anquetil își duce bicicleta pentru a cincea oară la victorie în Turul Franței.

SPORT

TURUL FRANȚEI

Popularitatea competiției a crescut enorm din momentul în care cicliștii au fost puși să înfrunte munții. Trimși pe drumurile înalte din Pirinei și din Alpi, cicliștii stârneau o admirație pe care n-o egala decât imaginația celor rămași acasă. Desgrange a făcut o socoteală simplă dar eficientă: sedentariilor, care vor peripeții fără să se deranjeze, el le-a oferit această aventură sportivă în numeroase episoade. Căci, la început, darea de seamă detaliată a fiecărei etape nu putea fi citită decât în ziarul organizatorului!

De atunci, s-au mai schimbat lucrurile. Astăzi, toate gazetele din lume (plus radioul și televiziunea) urmăresc zilnic isprăvile „uriașilor șoselei“ (cum sînt numiți marii campioni cicliști). Succesul competiției a fost considerabil de la început, iar exemplul a devenit molipsitor. Cursa aceasta — un eveniment al ciclismului mondial — a fost copiată de belgieni în 1908 iar de italieni în 1909. Răsunetul ei a ajuns și în România, unde prima întrecere de acest fel se organizează în 1910, sub titlul „Circuitul Munteniei“ (pe parcursul: București-Cîmpina-Sinaia-Tîrgoviște-Butimanu-București). Un „tur ciclist al României“ cu adevărat se desfășoară pentru prima oară abia în 1934, din inițiativa ziaristului Vasile Canarache, actualul director al Muzeului de arheologie din Constanța.

Necesitatea de a ține an de an treaz interesul publicului pentru Tu-

rul Franței, de a-i solicita curiozitatea, a făcut pe organizatori să inoveze mereu. Sporirea numărului de kilometri pînă la peste 5.500, avea și ea o explicație. Într-o epocă în care velodromul — cu probele sale monotone — nu mai reușea să capteze atenția spectatorilor, apariția curselor de fond pe șosea a transportat spectacolul acasă la oameni: pe străzile orașelor, la marginea ogoarelor, peste poduri, printre munți. Desgrange a instituit etapele contracronometru și a inventat apoi bonificațiile la sfîrșit de etapă. Căutînd să echilibreze situația dintre fon-diști, buni cățărători și sprinteri, el

CUPA REVISTEI „FLACĂRA“

DUPĂ 24 DE ETAPE

Încă două etape și campionatul republican de fotbal — competiția sportivă de cea mai mare amploare din țară — ediția 1964-1965 va lua sfîrșit!

O dată cu decernarea titlului de campion și atribuirea Cupei Republicii Populare Române se vor decerna și alte cupe și distincții printre care cupa revistei „Flacăra“. Ea se atribuie — după cum se știe — echipei din categoria A care, prin jocurile bune prestate în deplasare, și-a adus contribuția la ridicarea nivelului fotbalului românesc.

Cum se înfățișează, după 24 de etape (fiecare echipă nu mai are, practic, de jucat decât un singur meci în deplasare), lupta pentru trofeul oferit de revista noastră?

Din totalul de 14 echipe doar 3 — din păcate — pot emite pretenții la cupă: Rapid (11 puncte), Steaua și Dinamo (cîte 10 puncte, golaveraj în favoarea echipei Steaua). Fiecare din cele 3 echipe mai are de susținut cîte un meci pe terenul adversarului. Lupta este, așadar, foarte deschisă, echipele concurente avînd șanse apropiate de a termina în frunte. Cu un punct în plus, dar și cu o întîlnire grea (la Brașov), Rapid își păstrează prima șansă. Steaua își va încerca norocul la Cluj iar Dinamo la Constanța.

După 12 meciuri jucate în deplasare, trei echipe: Dinamo (Pitești), UTA și Minerul înregistrează o „performanță“ care ar trebui să dea de gîndit jucătorilor și conducătorilor respectivelor cluburi: nici un meci cîștigat pe terenul adversarului.

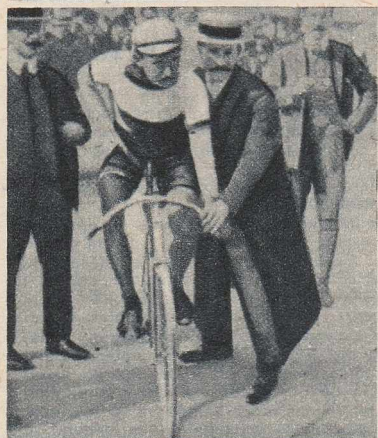

îngreuna de fapt mereu cursa, dînd prilej unui scriitor să publice pe atunci o carte intitulată : „Turul suferinței“.

Era epoca romantică a pionierilor, a cicliștilor pasionați, care încălecau biciclete grele, pedalînd pe orice vreme, în orice condiții, cu același entuziasm. Era epoca zidarului luxemburghez François Faber (cîștigător al turului în 1909), care putea termina o etapă cu o oră avans față de următorii săi ! Era epoca parizianului Eugène Christophe care, în 1913, rupîndu-i-se furca bicicletei pe vîrfurile Tourmalet, a coborît pe jos 14 km cu bicicleta pe umăr pînă în prima comună, unde, timp de 3 ore, la forja unui potcovar, și-a reparat furca singur (așa cum cerea regulamentul) și apoi a reluat cursa, terminînd etapa în noapte !

Dintre ceilalți eroi ai epocii, trebuie să amintim pe triplul învingător (1913, 1914, 1920) Philippe Thys (Belgia), a cărui performanță a fost egalată de Louison Bobet abia peste 35 de ani ; pe cei trei frați Pélissier (dintre care Henri a cîștigat ediția 1923) ; apoi pe André Leducq (1930 și 1932), Antonin

Din epoca romantică a Turului Franței : René Pottier (sus) cîștigătorul ediției din 1906 și Lucien Petit-Breton (jos) cîștigătorul edițiilor din 1907 și 1908.

Magne (1931 și 1934), belgianul Sylvère Maes (1936 și 1939) și alții.

Dar o dată cu trecerea anilor, caracterul pur sportiv al întrecerii a început să fie sacrificat altor interese. Organizarea, tot mai fastuoasă, mai amplă, mai spectaculară, impunea cheltuieli sporite pe care un singur ziar nu le putea suporta. Imixtiunea firmelor comerciale, cu tot cortegiul lor publicitar în caravana competiției, a denaturat întrecerea. Cicliștii — reprezentînd diverse mărci comerciale — s-au transformat în oameni-sandviș pentru reclama firmelor ale căror nume

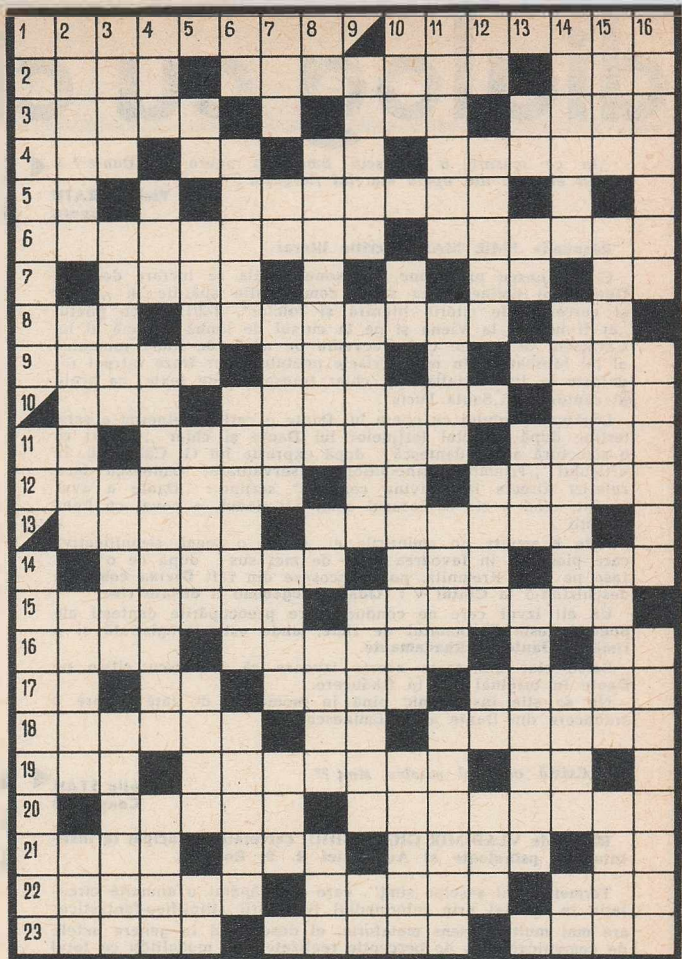
le poartă pe tricouri, pe chiloți, pe caschete, pe biciclete... Instituirea întrecerii pe echipe naționale nu a reușit să altereze acerba concurență transpusă de pe plan sportiv pe plan comercial.

Acum, nu mai contează decît vedetele. Supercampionii sînt căutați cu luminarea sau creați peste noapte. Ziarele scriu așa : „Campionul firmei X a cîștigat etapa Y, încălecînd bicicleta marca Z etc.“ Lirismul e desuet. Ceea ce nu exclude apariția unor mari campioni, cum au fost italienii Gino Bartali și Fausto Coppi, elvețienii Ferdinand Kubler și Hugo Koblet, francezul Louison Bobet, luxemburghezul Charlie Gaul, spaniolul Federico Bahamontes, toți cîștigători ai Turului Franței, o dată sau de mai multe ori. Ar trebui să adăugăm și pe cei doi participanți belgieni, excelenți cicliști, care nu au reușit niciodată să obțină victoria finală : Rik van Steenbergen și Rik van Looy. Deasupra tuturor acestora, statistica așază pe cel ce ne este și mai proaspăt în memorie — fără a avea totdeauna calitățile predecesorilor săi, pe Jacques Anquetil, ciclistul francez care, la 31 de ani, are înscrise în palmares cinci victorii (număr record !) în Turul Franței (1957 și apoi consecutiv 1961-1964). Anul acesta, după ce a cîștigat cursa Bordeaux-Paris, Anquetil a preferat ghidonului volanul de automobil și parbrizul, pentru a-și transmite impresiile de însoțitor al Turului Franței ziarului „l'Humanité“.

Dar dacă pomenim atît de puțini dintre participanți, doar pe cei cîțiva așa, atunci ce fac în cursă zeci și zeci de alergători care cel mai adesea se pierd în anonim ? În afara soliștilor există, în acest gigantic ansamblu, masa coriștilor obscuri dar devotați, care și-au ales o grea carieră. Italienii i-au numit „gregarii“, probabil pentru atitudinea de supunere oarbă de care trebuie să dea dovadă. Căpitanului de echipă „gregarii“ îi aduc de mincare, îl stropesc cînd e cald, îi repară bicicleta (după ce i-au dat-o pe a lor), îi duc trenă în pluton, împiedică pe adversarii lui să demareze, frînează plutonul făcînd zid cînd șeful lor evadează etc. Este însă adevărat că, potrivit tradiției, la rîndul său „campionissimo“ împarte cu întreaga echipă premiile cîștigate de-a lungul etapelor. Iar celor ce au neșansa de a avea un căpitan de echipă fără succes nu le rămîne decît nădejdea de a obține un loc mai bun în clasament și de a semna implicit un contract pentru turul velodromurilor provinciale ce urmează invariabil fiecărei ediții a Turului Franței.

Dar orice roman foileton scade din interes cînd e lipsit de eroi. Turul Franței a avut nevoie în ultimii ani de o infuzie de sînge proaspăt. Și organizatorii (ziarele „l'Équipe“ și „Le Parisien Libéré“) au optat pentru o probă concomitentă cu bătrînul tur (care implineste 62 de ani) și au creat „Turul viitorului“ („Tour de l'Avenir“), acum la a cincea ediție, cu prima participare a cicliștilor români. Confruntarea paralelă între cicliștii profesioniști și amatori este avantajoasă ambelor tabere și nu e rară constatarea că mediile orare realizate pe aceleași trasee de către amatori sînt mai ridicate decît ale cicliștilor de profesie. Dar beneficiul material, dîncolo de cel moral, interesează în primul rînd pe organizatorii Turului Franței, care au de acoperit cheltuieli de 2,5 milioane franci noi la fiecare nouă ediție...

V. BĂNCIULESCU

FLĂCĂRI

16
23

ORIZONTAL : 1) Compozitor francez, autorul oratorului „Ioana pe rug“ — Autorul baletului „Flăcările Parisului“. 2) Poet român contemporan, autor al poeziei „Cincisprezece flăcări“ — Tinăra care a aprins flacăra la prima „Olimpiadă de balet“ de la Varna — Există una și la gura sobei. 3) A dat Roma pradă flăcărilor — Poate fi voltaic, în care caz e incandescent — Drum spre stele. 4) Diminutiv feminin — Patru roman — Perele — „Flacăra Moreni“. 5) Incuviințare — Inflăcărare (pl.). 6) Ansamblu muzical — Născute din soarele arzător. 7) Fără inflăcărare — Pronume — În plină strălucire ! 8) Localitate în Pirineii Orientali — A condus, pe muntele Olimp, festivitatea de aprindere a flăcării olimpice pentru Olimpiada de la Tokio — Editură, pe scurt. 9) Scenă de circ — Mai mic decît un ou — Flăcări la inimă. 10) Pronume — Zeița ce purta ca semn distinctiv o față — Cureluse. 11) Bun de tipar — Poartă flacăra muzei Euterpe — Ucenic (tr.). 12) Țară în a cărei capitală a ars în toamnă flacăra olimpică — În adevăr ! — Locuitorii din Țara Oașului. 13) Ținut... — ...cu stînci. 14) Reinnoiau în fiecare primăvară flacăra din templul zeiței Vesta — Terci de mămăligă — La dreapta, pentru Ioan. 15) Redută cucerită de dorobanții români în focul luptelor de la 1877 — Formație sportivă din Baia Mare. 16) A te face ca para — În flăcări — Ține ! 17) Din Iberia ! — Cere ! — Încă o dată — Inflăcărare. 18) Carnet de bonuri — Ochi de lanț — Fiicele Terrei ce purtau într-o mină o față, în cealaltă un pumnal (sing.). 19) Localitate în S.U.A. — Zeița ce aprindea torțele la flăcările Etniei ca s-o caute pe Proserpina — Sec ! 20) Imploră — Trași la țarm. 21) A bate icul — Nume feminin — I-a declarat Zișei o dragoste inflăcărată în „O noapte furtunoasă“ — Notă muzicală. 22) Autorul simfoniei „Ovidiu“ — Încălzesc fără să ardă — Îi aparține ciclul de poezii „Flăcări și umbre“. 23) Metal de culoare roșatică — Tinăra fată din drama „Orașul în flăcări“ de M. Davidoglu — Fierți, se roșesc ca para.

VERTICAL : 1) Oraș cu flăcări permanente — Bej ! — Infrigurată. 2) Muncitor la cuptoarele cu flăcări — Roșu de minie — Automat (fig.) — Pe mai multe voci. 3) Coșuri pentru flăcările balaurului din poveste (sing.) — Tatăl lui Till Ulenspiegel care, în romanul lui De Costeg, a pierit în flăcările rugului — Venus i-a aprins în inimă flacăra dragostei pentru frumoasa Elena — Autorul poeziei „Floarea neagră“. 4) Insulă daneză — Interjecție — Autor al volumului „Orașul flăcărilor“ — Plată în natură pentru măcinat (mold.). 5) Pronume — Altă localitate în S.U.A. — Acolo arde flacăra iubirii (pl.) — A da din nou — Inflăcărata la urmă ! 6) George Constantinescu — Zeița romană în al cărei templu ardea flacăra sacră — Inflăcărata — A pune la punct. 7) Diminutiv de fată — Locotenent — Flacăra — Legumă (pl.) — Lună. 8) Soare antic — Umbrela salvatoare — Notă muzicală — Unde luminoase — Localitate în Nigeria. 9) Oraș în R. P. Bulgaria — Fin — Surprinsă — Notă scoasă din flăcări ! 10) Riu în Anglia — Inflăcărăt după dînsa — Știința sănătății — Cadru pentru „Cartagina în flăcări“. 11) Unealtă agricolă — Aidoma — Acoperit de nea — Hagina din „Arhipelagul în flăcări“ de Jules Verne. 12) Măsură... în flăcări ! — A coti — Localitate în Italia — Particulă a optativului — A ști (arh.). 13) Zamfir Hristea ! — Casă ! — Prefix de egalitate — „Flacăra“. 14) Inima în flăcări (pl.) — Luceafărul versului românesc, autor al poeziei „Ca o făclie“ — Din nou — Undă ! 15) A scris fabula „Rodiiile, merele și rugul“ — Semnează volumul „Flăcări“ — Vechii greci — Emoție în scenă. 16) Fruct ce se coace în anotimpul cald — Face obiectul filmului „Flăcări nestinse“ — Locuitorii din Grecia care organizează în vechime vestitele sărbători ale flăcărilor.

Sofia BUCURESCU

Cuvinte rare : RIA, INAS, ERINIE, ENO, UTE, ENKA, ABO, AIR, OCRE.

Dezlegarea jocului „VĂRATICĂ“ apărut în numărul trecut

ORIZONTAL : 1) MAMAIA — UMBRELUTA. 2) AMINTIRI — RASARIT. 3) SANDALA — MINERALE. 4) IRURI — BRAZI — GRIN. 5) N — NITA — ACATI — ENE. 6) IRAT — VARA — ALA — CU. 7) ATOL — MARE — INSA. 8) ACEIASI — AMARIT — L. 9) PO — ULUCA — MI — MECI. 10) URS — ARAMIE — PALAT. 11) SIPI — ILAR — CATETE. 12) TENIS — RAMONA — ER. 13) S — CAD — PADURE — ILA. 14) COTLETE — INTRAT — T. 15) ORATIE — BATU — TABU. 16) IACI — IDA — EROI — ER. 17) CROMA — ABA — IA — IRA. 18) A — LIMONADA — CINE. 19) PE — OMS — OZA — CT — S. 20) NO — ARA — CRAMA — ABI. 21) ISER — TALAZ — MARIN. 22) SEMET — LAT — VALIZA. 23) ITINERAR — MITITEI. 24) PĂLĂRII — PERINIȚA.

dialog cu cititorii

„In ce măsură a cunoscut Eminescu opera lui Dante? A tradus el ceva din opera marelui florentin?”

Victor BRATU
Sighişoara

EMINESCU ŞI DANTE

Răspunde EMIL MANU, critic literar.

G. Călinescu presupune, în monumentală sa lucrare dedicată Operei lui Eminescu ca și în completările apărute în „Studii și cercetări de istorie literară și folclor”, 1-2/1956, că poetul „ar fi umblat la Viena și pe la cursul de limbă italiană al lui Cattaneo, de vreme ce-l frecventa pe acela de limbă romanică al lui Mussafia”. În manuscrisele poetului apar fraze întregi redactate în limba italiană și chiar transcrieri de texte, ca acela al cântonelei „Santa Lucia”.

Legătura poetului cu opera lui Dante e certă. Eminescu a scris terține după modelul terținelor lui Dante și chiar „versuri cu o structură adinc dantescă”, după expresia lui G. Călinescu. În articolul „Triumful principiilor conservatoare” Eminescu face referiri directe la „Divina comedie”, scriind: „Dante a avut cuvânt, când a zis că locașul celor răi, iadul, e pavat cu bune intenții”.

Mite Kremnitz, în amintirile ei, evocă o scenă semnificativă care pledează în favoarea tezei de mai sus: după ce o sărutase pe Mite Kremnitz, poetul scosese din raft *Divina comedie*, deschizând-o la Cântul V: *Quando legemmo il disiato riso*.

Un alt izvor care ne conduce spre preocupările dantești ale poetului este *Dicționarul de rime*, unde este înregistrată și o rimă la Dante — *Rhadamante*.

Reiese clar din toate aceste izvoare că Eminescu citise pe Dante în original sau în traducere.

Nu se știe însă nimic până în momentul de față despre o traducere din Dante a lui Eminescu.

„Există oare al șaselea simț?”

Iella STAN
Constanța

AL ŞASELEA SIMŢ?

Răspunde VLADIMIR GHEORGHIU, cercetător principal la Institutul de psihologie al Academiei R. P. Române.

Termenul „al șaselea simț”, care a recăpătat o anumită circulație în special prin intermediul literaturii științifico-fantastice, are mai mult un sens metaforic, el desemnând în genere actele de comunicare sau de percepție realizate prin modalități cu totul diferite de cele indeobște cunoscute. Fiziologul francez Charles Richet, autorul unei cărți purtând chiar titlul „Al șaselea simț”, înțelegea prin aceasta, tocmai acea cunoaștere a realității care se obține pe alte căi decât cele senzoriale obișnuite. Richet, care atrăgea atenția asupra dificultății de a studia astfel de procese, se referea deosebi la efectele sugestiilor mintale, la așa-numitele fenomene telepactice.

Problema pe care și-o pun oamenii de știință este de a cerceta prin mijloace riguroase de investigație dacă există într-adevăr astfel de forme cu totul particulare de reflectare a realității și, în caz afirmativ, să elucideze natura acestora. Pe calea unor cercetări desfășurate de regulă cu participarea unor savanți de diferite specialități (fiziologi, psihologi, fiziologi etc.) și pe baza unor procedee și tehnici moderne, s-au obținut în ultimii ani date noi asupra unor modalități de reflectare puțin obișnuite.

Nu demult savanți din U.R.S.S. și S.U.A., ca și din alte țări, s-au ocupat în mod amănunțit de studierea cazurilor de vedere extraoculară, evidențiată la anumii oameni la care, în împrejurări speciale, s-a dezvoltat capacitatea de a vedea cu ajutorul degetelor. Recent au fost publicate și informații privind posibilitatea realizării vederii extraoculare prin intermediul unor zone cutanate ale obrazului. Pare astfel să se confirme ipoteza, emisă cu mulți ani în urmă, că în piele s-ar găsi dispozitive și structuri microscopice capabile să realizeze fotorecepție.

Oamenii de știință au început să acorde mai multă atenție și studierii unei probleme atât de controversate ca aceea a sugestiilor mintale. În această direcție merg de pildă cercetările prof. L. Vasiliev de la Universitatea din Leningrad, care, împreună cu un colectiv de cercetători, a imaginat procedee complexe și ingenioase destinate investigării comunicării la distanță. O serie de cercetări se referă, de pildă, la provocarea somnului hipnotic de la distanță. Într-un număr de 260 de experimente de acest gen, desfășurate în condițiile unui control riguros, numai în șase cazuri a eșuat producerea stării hipnotice de la distanță, iar trezirea din această stare a eșuat (tot de la distanță!) numai în 21 de cazuri.

Este nevoie, firește, de eforturi multiple și de timp pentru a se produce lumină în astfel de probleme deosebite de spinoase, care nu de puține ori au constituit obiectul unor preocupări pseudostiințifice mistificatoare. Pentru oamenii de știință nu există însă probleme „tabu”.

„Doresc să cunosc câteva date mai importante din trecutul teatrului botoșenean”.

Elena STROESCU
Suceava

UN TEATRU CENTENAR

Răspunde MIHAI FLOREA, cercetător principal la Institutul de istoria artei al Academiei R. P. Române.

Botoșani, unul din orașele cu cea mai veche tradiție teatrală din țară, a găzduit în anul 1838 spectacolele date de Costache Caragiule, împreună cu cițiva diletanți, într-una din încăperile Școlii domnești al cărei director era Nicolini. S-au jucat „Uniforma lui Wellington” de Kotzebue, „Plumber” de Junger și o piesă patriotică, „Ștefan cel Mare”, presupusă a fi de Gh. Asachi. „Sala” nu cuprindea mai mult de 40 de scaune. De la acest „teatru” și până la cel de astăzi, care poartă numele lui Mihail Eminescu și poate primi în fiecare seară citeva sute de spectatori, lată o istorie de mai bine de un veac, în care pe scenele și în grădinile de vară botoșene s-au perindat trupe, actori și interpreți muzicali de mare faimă ca Mihail Pascaly, Matei Millo, Grigore Manolescu etc.

După plecarea lui C. Caragiule din localitate, cițiva fii de boieri împreună cu alți tineri încearcă să mențină interesul pentru teatru, înjghebând spectacole ocazionale în 1849 și în 1857, prilejuri cu care junii actori improvizai s-au arătat „vrednici de aplausul privitorilor”.

Înmulțindu-se numărul celor dornici să se apropie de acest „miracol” care este teatrul, precum și al celor dispuși să treacă peste prejudecări și să îmbrățișeze profesia de actor, devine tot mai stringentă nevoia unui local destinat anume reprezentațiilor publice. Astfel se construiește în 1860 teatrul „Petrahe Cristea”, devenit în veacul nostru sală de cinematograf. Un amănunt pitoresc: în loji nu existau scaune, acestea trebuind să fie aduse

de acasă de către spectatori. Slujitorii trimiși după spectatori să transporte scaunele înapoi, le incurcau adesea, dînd bătaie de cap proprietarilor pînă și le găsea fiecare pe ale lui. În această sală joacă Aristizza Romanescu în 1885 și Constantin Nottara în 1888.

Prin 1893-1895, subrezindu-se și devenind periculos, teatrul „Petrahe Cristea” este închis. Foarte căutăut ajunge la sfîrșitul secolului Sala Meseriașilor, pe a cărei scenă a dat reprezentații în 1900 Athalia Birsescu, însoțită de trupa celebrului teatru vienez Burgtheater, jucînd „Hedda Gabler” și „Strigoii” de Ibsen.

O nouă clădire, purtînd numele proprietarului ei, Mihalache Popovici, este inaugurată în toamna anului 1901. De sala „Popovici” sînt legate numele unor mari actori ca Aglae Pruteanu, care joacă aici „Nora” și „Dama cu camelii” în 1902, Ermete Novelli, care reprezintă „Moartea civilă” în 1905, C. Tănase, care vine cu opereta „Husarii la manevră” în 1910 etc.

În 1914 a fost ridicată o frumoasă construcție, Teatrul „Eminescu”, care a funcționat pînă în 1944, cînd s-a năruit, distrus de bombardament. Pe scena Teatrului „Eminescu” au răsănat vociile lui Enescu și Kreisler, vocea lui Leonard, glasul lui Vraca.

Reconstruit în anii noștri, teatrul adăpostește spectacolele trupelor locale, precum și pe cele ale altor colective care vin în turneu în acest oraș, astăzi devenit un centru cultural care dezvoltă, în condițiile noii orînduirii, tradițiile teatrale și muzicale moștenite de la înaintași

POȘTA NOASTRĂ

Victoria Ignat, Șerbești, reg. Bacău. Regretăm foarte mult, dar din numărul pe care ni-l solicitați nu vă putem trimite nici măcar un singur exemplar, tirajul fiind epuizat.

Taftan Severin, Sibiu. Informația pe care ne-o trimiteți nu este nouă, iar fotografia ce-o însoțește nu întrunește nici pe departe minimul de calitate care să o facă nu numai publicabilă într-o revistă, dar măcar reproducibilă din punct de vedere tipografic. Dacă nu dispuneți de alte mijloace de fotografiere, nici nu îndrăznim măcar să vă dăm obișnuitul sfat „mai încercați”!

Ion Breazu, Brașov. Vă vom publica adresa și vom lua în considerare și propunerea de a da în revistă mai multe materiale despre învățămîntul artistic.

Petre Danciu, Cluj. Nu putem să vă spunem dacă materialul dv. este sau nu publicabil, pînă nu vom fi în posesia lui. Deci, trimiteți-ne alături documentarul despre diamanta, cit și celelalte lucrări care credeți că ne-ar putea interesa.

Constantin Busuioac, Galați. 1) Castelul Bran a fost construit în secolul al XIII-lea și destinat să așeze principalul drum economic ce lega Transilvania de Țara Românească. În secolele următoare el a suferit numeroase modificări. Astăzi castelul adăpostește un interesant muzeu. 2) Adresa o vom publica la rubrica respectivă.

Nicolae Calotă, Bărbănești, reg. Oltenia. Nisipurile mișcătoare (sau dunele) sînt movile de nisip ce iau naștere în unele regiuni lipsite de vegetație — adesea pe țărmurile joase ale mării și lacurilor ori pe cursurile inferioare ale unor riuri și fluvii și anume în ținuturile aride și semiaride străbătute de aceste ape. În general, aceste movile de nisip, luînd naștere sub acțiunea curenților de aer, sînt orientate transversal față de direcția vîntului dominant, avînd un versant lin (îndreptat în direcția din care bate vîntul) și un altul abrupt (în partea opusă). Există însă și așa-numite dune longitudinale, cu versanți simetrici. Aceste nisipuri se numesc mișcătoare pentru că, sub acțiunea vîntului, se deplasează dintr-un loc în altul. Și la noi în țară — pe terasele Dunării, în Delta și pe cursul inferior al unor riuri, ca și pe litoralul Mării Negre, există asemenea nisipuri. Oarecare suprafețe acoperite cu nisipuri mișcătoare există chiar și în regiunea dumneavoastră. Pentru recuperarea acestor suprafețe se procedează la fixarea nisipurilor mișcătoare cu ajutorul vegetației, plantîndu-se vii sau livezi.

Dan Trușășu, Brad. Adresați-vă Editurii Meridiane — care a editat și va mai edita lucrări de această natură — și veți primi informațiile dorite. Adresa editurii: Piața Scînteii 1, raionul 30 Decembrie, București.

V. SILVIAN

OPINIILE ALE CITITORILOR

Sever Barbu — Timișoara, salutăm inițiativa noastră de a populariza în cadrul unei rubrici speciale activitatea fotografilor amatori. Este de părere că apariția acestei interesante rubrici ar putea fi și mai frecventă.

Mulțumim pentru apreciere. În limitele posibilului rugămintea cititorului nostru va fi satisfăcută.

Dan Victor — Comarnic (Ploiești), după o seamă de aprecieri laudative la adresa progreselor făcute de revistă în ultima vreme, ne face cițeva propuneri. Unele din ele au fost satisfăcute cu anticipație (rubrica „Colțul automobilistului”), altele au fost luate în studiu. Ni se par deosebit de interesante propunerile făcute cu privire la profilul rubricii „Sport”. Mulțumim pentru ajutor.

Lică Filip — miner din Vulcan (Hunedoara), își exprimă satisfacția pentru apariția noii noastre rubrici „Colțul automobilistului”. Ca unul care se pregătește să devină în curînd posesorul unui autoturism, speră că în rubrica noastră va găsi sfaturi utile.

Ing. B. German — Reșița, e generos cu laudele la adresa celor mai multe din rubricile noastre permanente și, în general, a materialelor publicate. O singură nemulțumire: caricatura originală (cea reproducă din revistele străine fiindu-i însă pe plac).

Cum observațiile sale în acest sens sînt fără o argumentare susținută am fi bucușori ca cititorul nostru să ne scrie ce anume îl nemulțumește. E vorba oare de tematică sau de modul în care sînt rezolvate grafic caricaturile? Cu alte cuvinte unde vede el o carentă în caricatura originală și ce ar trebui făcut pentru a satisface gusturile cele mai exigente în domeniul respectiv?

CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespundă: Luci Gajnea, Buzău, str. N. Bălcescu 50: teme diverse, ilustrate; Ion Dumitru, laborant-chimist, Brăila, fundătura 13 Decembrie 1918 nr. 8: teme diverse, ilustrate; Ani Gajnea, Tirgoviste, str. Pirvan Popescu 58: teme diverse, ilustrate; Voinea Serdin, elevă, Buzău, str. Broșteni 28: ilustrate; Narcisa Kerbela, funcționară, Brăila, str. Rubinelor 12; literatură, ilustrate; Th. Veterinar și Ion Ghințoiu, com. Budești, rn. Roman, of. Dulcești: literatură, medicină veterinară; Maricica Tudor, elevă, Buzău, str. Patriei 52; cinema, ilustrate; Cornelia Podăriu, Școala pedagogică Arad, str. Postăvarul 52: muzică ușoară, ilustrate; Silvia Băbii, elevă, Buzău, str. Vereștean 17: ilustrate; Virgil Goia, elev, Ploiești, str. 16 Februarie 34, sc. C. ap. 60, bloc Vest: ilustrate; Pavel Gruia, turnător, Reșița, bd. 23 August, bl. 3: ilustrate; Viorica Pavel, Măcin, Casa regională C.E.C.: ilustrate; Elena Brelev, elevă, Slatina, str. Tudor Vladimirescu 52: cinema, ilustrate; Nicolae Budicu, muncitor, Arad, bd. Eroul Necunoscut 15: muzică ușoară, ilustrate.

„ROMÂNIA pe meridianele culturii”

„Este o adevărată sete de Românie” — declara Tudor Arghezi după o călătorie făcută nu demult peste hotare. Străinii știu acum că pot găsi în România nu numai grâu și petrol — adăuga maestrul Arghezi — ci și un prețios tezaur cultural, ale cărui valori au trecut fruntariile țării.

Printre manifestările care au ilustrat aprecierea de care se bucură azi pe plan internațional cultura noastră s-a numărat recent și expoziția „România pe meridianele culturii” organizată de Institutul român pentru relații culturale cu străinătatea.

Exponatele — numeroase fotografii, traduceri din literatura noastră științifică și beletristică, afișe, volume de reportaje și studii despre țara noastră, distincții acordate peste hotare unor reprezentanți ai României, precum și textele explicative ce le-au însoțit — au prezentat concret și multilateral imagini ale prezenței culturii românești în lume. Chiar și numai faptul că peste o sută de savanți, scriitori și artiști din R.P. Română au fost aleși în ultimii ani membri în 200 academii străine este o convingătoare mărturie a prestigiului pe care și l-au câștigat știința și arta românească. Pe unul din panourile expoziției solii cîntecului și jocului nostru popular — ansamblurile folclorice „Barbu Lăutaru”, „Rapsodia română”, „Perinița” — sînt primiți cu entuziasm în mari metropole ale lumii. Alte panouri au înfățișat afirmarea artei noastre vocal-interpretative. Erau prezente numele unor soliști ca Nicolae Herlea — care a

reputat succese de prestigiu pe scenele celebrilor teatre lirice „Scala” din Milano, „Metropolitan” din New York, „Bolșoi” din Moscova — Dan Iordăchescu — cuceritorul tuturor celor patru mari premii ale tradiționalului festival de la Hertogenbosch (Olanda) — precum și ale altor cîntăreți care s-au impus în anii din urmă pe scenele lumii.

Expozițiile de arhitectură prezentate la New York, Moscova, Cairo, Budapesta, Varșovia s-au bucurat de asemenea de aprecierile specialiștilor și ale publicului.

Pe unul din panourile rezervate teatrului — o frază: „România are acum un teatru cu care s-ar mîndri orice țară”. Autorul citatului — regizorul englez Ben Ley. Succesele teatrului nostru la festivalurile de la Paris, Veneția, Moscova, prezența unor lucrări din dramaturgia română în repertoriile teatrelor de peste hotare, cooptarea R.P. Române în Comitetul executiv al Institutului internațional de teatru sînt tot atîtea dovezi ale afirmării internaționale ale dramaturgiei și artei noastre scenice. Nemuritoarele comedii ale lui Caragiale sînt jucate azi în 60 de teatre din Europa, Asia, America de Sud. Interesul de care se bucură în lume limba și literatura noastră reiese și din faptul că limba română este studiată în aproape 80 institute de învățămînt superior din 30 de țări. Lucrări a peste 130 scriitori români — dintre care opere ale lui Mihail Eminescu, Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, Zaharia Stancu sînt larg cunoscute peste hotare — au fost traduse în 40 de țări.

Pe panourile și în vitrinele consacrate științei, lucrări de specialitate purtînd semnăturile academicienilor E. Carafoli, C. D. Nenițescu, A. Kreindler, Al. Rosetti, Caius Iacob, O. Sager s-au învecinat cu imagini ilustrînd participarea savanților noștri la diverse manifestări științifice internaționale, la care au adus contribuții originale, apreciate de cele mai de seamă personalități ale științei mondiale.

Expoziția a reflectat și bogata activitate a R.P. Române în cadrul U.N.E.S.C.O., prezentînd în imagini fotografice numeroasele manifestări — colocvii internaționale, reuniuni, conferințe, aniversări, expoziții — organizate de comisia națională română. Un text bilanțier informa că țara noastră a întreținut în ultimii ani relații culturale de amploare mai mare cu 70 de țări și, în afara activității în cadrul O.N.U. și U.N.E.S.C.O., este afiliată la 208 organizații internaționale culturale și științifice cu caracter neguvernamental, contribuind și pe aceste căi la promovarea și întărirea coexistenței pașnice, la dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare cu toate popoarele lumii.

Datorită înfloririi științei, culturii și artelor, stimulării lor de către statul nostru democrat-popular, precum și lărgirii schimburilor culturale, țara noastră, atît de puțin cunoscută odinioară, se bucură azi de stimă și prețuire pînă departe dincolo de hotarele ei. Este o constatare pe care o faci cu un sentiment de legitimă mîndrie.

D. Ș.

1 La expoziția organizată de I.R.R.C.S.

2 Teatrul lui Caragiale pe scene din R. P. Chineză, Argentina, Italia.

3 Lucrări a peste 130 scriitori români au fost traduse în 40 de țări.

Oameni de teatru despre DECADĂ

1

HORIA LOVINESCU DESPRE „OMUL CARE ȘI-A PIERDUT OME-
NIA“ :

„Piesa aceasta reprezintă pentru mine realizarea unui gând mai vechi, legat de ceea ce socotesc a fi *teatru popular*. M-a pasionat ideea unei piese de acest gen, plecând de la o idee filozofică și folosind mijloace de expresie diverse, complexe : text, muzică, dans, pantomimă. E o formulă care cred că solicită intens spectatorul și care m-ar îndreptăți poate să-mi subtitulez piesa drept un „mister modern“.

In fotografia nr. 1 : o imagine din spectacolul cu piesa „*Omul care și-a pierdut omnia*” realizat pe scena Teatrului „C. I. Nottara” în regia lui Dan Nasta.

CU ECATERINA OPROIU DESPRE DEBUTUL SĂU ÎN DRAMA-
TURGIE :

— Dacă ați fi regizor care ar fi ideea care ar domina spectacolul cu „Nu sînt turnul Eiffel“ ?

— ...Ar fi următoarea : socialismul a creat condițiile generale pentru ca oamenii să fie mai fericiți. Dar sfaturile populare nu pot împărti bonuri de fericire fiecărui cetățean. Statul a construit șoseaua națională. Fiecare ajunge la ea cum îl taie capul. Unul ajunge tăind de-a dreptul peste cîmp, altul rătăcind printre brusturi și urzici. Iar altul poate să n-ajungă de loc. Fericirea personală este o problemă de răspundere personală. „Pentru fericire trebuie să sapi, să semeni, să plivești, să-ți bătătorști degetele, să-ți strivești călcieele...“

— ...Și cam ce-ar fi în accepția piesei ideea de fericire ?

— Nu m-am gândit încă la un aforism și nici la o definiție universal valabilă. Pentru mine fericirea nu este de loc o stare extatică, nici o stare de beatitudine. Ea este zbciumul, este chinul omului de a deveni mai bun.

— Și pentru ce „Nu sînt turnul Eiffel“ ?

— Pentru că într-adevăr nici un om nu este un monument. Nimeni nu-l făcînd din fier și din beton, pentru că — ce bine ! — aparținem materiei vii și în fiecare zi devenim mereu alții și pentru că putem să facem ca această devenire să marcheze mereu o autodepășire. Singura consolare pentru faptul că nu sîntem nemuritori mi se pare această putere a omului de a se întrece pe el însuși.

CALIN FLORIAN DESPRE SPECTACOLUL SĂU CU „OTHELLO“ :

— Marea dramaturgie clasică rămîne pentru regizor o permanentă școală pe care o „frecventează“ toată viața ca discipol. E o școală despre care nu poți afirma niciodată că ai absolvit-o. Cu toate că m-au bucurat, în munca mea, întîlnirile cu Maiakovski (Baia), Anouilh (Ciocirlia), Max Frisch (Biedermann), Kruczkowski (Prima zi de libertate) și am făcut „anticameră“ și la Brecht (la care n-am ajuns încă din cauza aglomerației), nu mi-am putut înfrîna dorința de a-mi încerca forțele cu dramaturgia clasică. Aflați în pline dezbateri și polemici teoretice despre teatrul total, despre teatrul absurd sau antiteatrul, cred totuși că dramaturgia lui Shakespeare oferă posibilitățile cele mai variate, mai diverse, mai complexe pentru un regizor.

In fotografia nr. 2 *Othello* (Vasile Cosma) și *Iago* (Ion Pavlescu) în frumosul spectacol clasic al Teatrului Național craiovean.

TOMA CARAGIU DESPRE PIESA LUI VERCORS, „ZOO“ :

O piesă pasionantă, adînc umană. Bucuroși că am prezentat-o pentru prima dată publicului, Am avut de înfruntat un rol dificil, solicitînd în permanență toate „uneltele“ cerute actorului de teatrul modern în sensul esențializării și a expresiei scenice lapidare. De la rolul din „Opera de trei parale“, pînă la acesta, e o cale mai lungă decît de la... Ploiești în Schitu Măgureanu, la Teatrul Lucia Sturdza-Bulandra. Am avut alături de noi un tînăr regizor, Emil Mandric, cu care am gândit spectacolul, l-am compus pe intențiile lui Vercors, l-am adus pe scenă, cred, firesc, fără ostentație, pornind de la o galerie de portrete umane. Dacă spectacolul a avut succes — meritul regizorului e major.

In fotografia nr. 3 : Toma Caragiu în rolul pastorului savant din „Zoo“ sau „Asasinul filantrop“.

Iată și o imagine (fotografia nr. 4) din spectacolul ieșean cu piesa „*Bălcescu*“ de Camil Petrescu.

2

3 4

Fotografiile de Ion MICLEA

Microfileton

SUBIECT CUNOSCUT

Se renovează restaurantele. Unele mai greu, dar se renovează. În camerele afumate, avînd decorații interioare realizate cu ajutorul țevilor sparte de la etajul superior, se construiesc pereți din ceramică în culori pastelate. Ferestrele — imense — au rame de aluminiu. Mobilierul — confecționat într-o geometrie modernă — e comod și odihnitor. Au apărut înăuntru baruri și tonomate. Mai mare dragul — cum ar zice un ieșean sosit pentru treburi curente în Capitală.

(E păcat că tovarășii de la trust scapă din vedere amănuntele și socotesc fața de masă albă un accesoriu inutil, iar furculița materie primă pentru amatorii de pop-art.)

Impresionante sînt și vitrinele frigider, ca niște transatlantice albe, încărcate cu tot soiul de mărfuri comestibile.

Au rămas aceiași — nerenovabili — ospătarii. Eternii ospătari. Subiect consumat, intrat în literatura umoristică, în revistele de la estradă și gata să pătrundă și în tragediile antice, dacă nimic nu e în perspectivă să se schimbe.

Tipul cel mai frecvent e imperturbabilul agresiv. Definiția nu e paradoxală, agresivitatea fiind ultimul argument în fața consumatorilor cu pretenții. Se recunoaște după indolență. Stă într-un colț, cu mîinile la spate, ca la vernisaj. După două-trei apeluri patetice se îndreaptă spre masa clientului, cîntărindu-l din ochi în ceea ce privește apetitul și disponibilitățile financiare. (Asta vrea o halbă — își spune — să se răcorescă.)

— Mîncăți ceva ?

— Nu — îi răspunzi timid. Vreau o halbă.

Pleacă. Pentru el ai dispărut în neant, masa e considerată liberă. Dacă te enervezi, ridici tonul ori îl chemi mai energic, tună și fulgeră.

A doua categorie sînt șueții. Au mesele lor unde comentează fotbalul, meciurile de box, ultimele tipuri de mașini etc.

— La mine nu veniți ?

— De-abia ați intrat. Nu vedeți că servesc pe alții ? N-am zece mîini.

Și continuă conversația, ca și cum s-ar afla în concediu de odihnă, pe o bancă, la Baile Herculane.

Mai puțin răspîdit, dar există, e ospătarii-mamă-excesivă. Adică acel gen de mamă care își sufocă odrasla la capitolul gastro-nomic. Îi ceri o friptură. Îți aduce întii roșii cu brînză și o porție de sarmale.

— N-am cerut așa ceva.

— Aveți încredere. Specialitatea casei. Nu se poate. Trebuie să mîncăți. Trufandale, cu foi de viță. Sînt grozave.

N-ai încotro și le consumi. Urmează apoi o salată specială, pa-teuri calde, un pește proaspăt cu o jumătate de lămie.

— Bine, dar...

— Nu există. Chiar dacă refuzați nu vă las. N-ați mîncat în viața dv. Aranjăm noi...

Friptura e însoțită de condi-mente speciale, un sos cum nu s-a mai văzut. La plată (bea și el o halbă) constă că de fapt ți-ai consumat economiile pe trei zile.

Printre ospătarii maturi circulă și pui de ospătari (fete și băieți) proaspeți ieșiți de la cursurile speciale. Au un aer visător, o candoare captivantă și o neîndemnare cuceritoare.

Se țin după cei mari, în rodaj. Dacă le soliciți ceva, îți răspund mirat :

— Ce vreți de la mine! Eu învăț.

Trec lunile și puii cresc. Se împart automat în trei categorii : imperturbabili agresivi, șuețari și ospătarii-mamă. S-au rodat !

Mai rămîn desigur și ospătarii cumsecade : să-i facem profesori și să-i înmulțim prin sciziparitate.

C. N. CONSTANTINIU

memento

■ Luigi Ionescu posedă o voce bună. Bogată, generoasă, timbru plăcut. Cântărețul are stil, nerv, sentiment. Verificați pe discul EDC-567

■ Cele de mai sus nu se pot spune și despre repertoriu. Prima bucată, „Poveste de noapte” (A. Giroveanu), este o melodie interesantă cu niște cuvîn-

te... invers. O greșeală de tipar ne informează că e vorba de un slow-rock. Bine că nu e scris chiar... rock, fiindcă nici nu e așa ceva.

■ A doua bucată sau piesă (cum vreți!) e un madison bine ritmat de Radu Șerban cu text acceptabil de Maximilian, E intitulat „De la un timp” (ceea ce n-are nici o legătură cu afirmația unora că de la un timp Luigi Ionescu se lasă imitat de Modugno).

■ „Te aștept” (un tangou chacha de Fl. Delmar) nu-i oferă nimic solistului. În schimb îi oferă lui Al. Imre, în fruntea orchestrei „Electrecord”, prilejul unor delicioase și malițioase demonstrații de instrumentație ingenioasă, cu adresă.

■ Em. Ionescu a compus un (sau o) bossa-nova „Pe cine ai să iubești?”. Cu semn de întrebare. Ca și melodia, textul și interpretarea. Tot Al. Imre, sâracul, se zbate, orchestrind cu vervă.

discuri

DUMINICĂ 20 IUNIE. Film pentru copii în premieră pe țară: Robinson Crusoe (9,30) ■ Fotbal: Progresul—Știința-Cluj și Steaua—C.S.M.S. În pauză: program muzical-distractiv cu Doina Hoadrea, Radu Zaharescu, formația Gelu Solomonescu ș.a. ■ D-ale moftanșilor. Momente de I. L. Caragiale — a doua parte a spectacolului Institutului de artă teatrală și cinematografică, regizat și prezentat de Ion Finteșteanu (19,45) ■ În seria unor filme de televiziune consacrate marilor înfăptuiri ale socialismului: „Galați — un nou oraș al oțelului”

(21,00) ■ Concert de estradă cu Bimbo Mărculescu, Marica Munteanu, Luchi Marinașcu, Nicolae Nițescu și Trio Caban. Obișnuitul concert duminical de muzică ușoară (21,15).

LUNI 21 IUNIE. Drumurile celui de-al cincilea continent. Film documentar sovietic despre Australia (20,45) ■ Vitriina discului (21,40).

MIERCURI 23 IUNIE. Filmul cehoslovac „Maria” (20,30). După cum se vede, televiziunea ne oferă o seară mai puțin „încărcată”.

Ion Finteșteanu

JOI 24 IUNIE. Revista spectacolelor. Comentariul spectacolelor Decadei teatrelor dramatice (20,00) ■ A doua „filă” a atlasului folcloric: zona Maramureș-Oaș-Lăpuș (21,00).

VINERI 25 IUNIE. Prin muzeul Enescu cu pianistul Corneliu Gheorghiu. O emisiune cu un titlu foarte promițător (21,10) ■ Profesii noi în Deltă. Film realizat de televiziune, care își propune să dezvăluie noul peisaj social și economic al acestui colț pitoresc al țării (21,35).

SIMBĂȚĂ 26 IUNIE. Premieră a teatrului în studio: comedia „Tezaurul” de Paul Everac. O comoară din timpul romanilor și... unele probleme morale ale oamenilor de azi (20,50) ■ Retrospectivă umoristică: Nae Roman (22,30).

televiziune

■ Sub titlul **Arta veche românească**, Corina Niculescu publică (în română, engleză, franceză și rusă) ghidul secției de artă veche românească a Muzeului de artă al R.P.R. E o inițiativă ce se cuvine serios încurajată.

■ A apărut ediția a doua a pătrunzătoare cărți a lui G. Călinescu — **Impresii asupra literaturii spanole**. Revăzută mai ales în litera decit în substanța ei (cum era și firesc), este o carte de căpătii pentru orice iubitor al acestei literaturi și definitivă pentru autorul ei.

■ Sub titlul **Nume de persoane**, acad. Alexandru Graur publică la Editura științifică o lucrare importantă privind sistemul de formare a numelor în diverse limbi

și mai ales în română. Expresia clară, elegantă și simplă face ca lucrarea să fie accesibilă chiar și nespecialiștilor.

■ Ov. Trăsnea aduce prin lucrarea: **Morala socialistă. Clasa muncitoare — promotoarea noului morale**, apărută recent la Editura politică, o contribuție remarcabilă la relevarea sistematică a procesului de formare și consolidare a

cartea

moralei socialiste în țara noastră. O carte ce ajută la o pătrundere mai adâncă în structura morală a omului nou.

■ G. Căliman și C. P. Arbore au publicat în Colecția **Pe harta lumii** (Ed. științifică) o carte despre **Thailandă** (geografie, istorie, economie, obiceiuri, cultură etc.). Am aștepta și am cumpăra cu cel puțin tot atât interes așemenea cărți închinată unor țări mai aproape de noi: Grecia, Turcia, țările nordice, iberice etc. Pe cînd?

■ O bună selecție din operele marelui savant Ion Cantacuzino (**Oeuvres choisies**) publică Editura Academiei. Prefața (ar fi putut fi tradusă și ea în franceză)

aparținind prof. dr. I. Mesrobian constituie un bun ghid pentru a ne orienta în viața și opera savantului de notorietate mondială.

■ Vom citi în curînd **Lunaticii**, romanul poetului Ion Vinea, mort anul trecut (la 17.IV.1965 ar fi avut 70 de ani). O carte ce stă, printre o serie de date ale sale, în vecinătatea romanului **Crăi de Curtea-Vechi** al lui Matei I. Caragiale și care înseamnă o contribuție la dezvoltarea acestui gen de proză în contemporaneitate.

■ Editura științifică ne oferă cartea decedutului istoric Silviu Dragomir închinată lui **Avram Iancu**. În sfîrșit, această mare personalitate a istoriei noastre moderne este privită mai com-

plex, mai în contextul vremii, luminîndu-i-se din adînc chipul ei.

■ În editura „Editeurs Français Réunis” a apărut cartea cunoscutei ziariste franceze Madeleine Riffaud **Correspondentul special transmise**, însumînd articolele scrise între anii 1944 și 1962. Cartea cuprinde și corespondențele despre războiul din Algeria și cele recente despre luptele din Vietnamul de sud.

■ Editura Gallimard publică un nou roman al lui Aragon, **La mise à mort**. Pentru aceeași editură, scriitorul pregătește un studiu asupra lui Matisse. În editura Lafont apare o ediție combinată a operelor sale împreună cu cele ale Elsei Triolet.

■ Aflat la a doua sa ediție, intrat de pe acum în tradiție, Festivalul național al filmului de la Mamaia este gata de start. În competiția lung-metrajelor, trei filme artistice cunoscute (**PĂDUREA SPINZURĂȚILOR**, **GAUDEAMUS IGITUR**, **NEAMUL ȘOIMĂREȘTILOR**) și patru inedite: **CARTIERUL VESELIEI** (regizor și coscenarist, împreună cu Ioan Grigorescu, Manole Marcus), **DE-AȘ FI HARAP-ALB** (scenariul și regia: Ion Popescu-Gopo), **DINCOLO DE BARIERĂ** (scenariul și regia: Francisc Munteanu), **RUNDA A VI-a** (regia: Vladimir Popescu Doreanu).

■ Regizori și filme de scurt-metraj la Mamaia '65: Ion Bostan (**CALLATIS**, **PRIETENUL MEU**

MAX), Mirel Ilieșiu (**CONCERTO GROSSO**, **DRUMUL**), Sergiu Nicolaescu (**ZBOR LA INFINIT**), Pavel Constantinescu (**LA CEL MAI ÎNALT NIVEL**, **FAPT DIVERS**), Jean Petrovič (**ȘCOALA DE LA MERI**), Doru Segal (**MARILE EMOTII MICI**), Titus Mesaroș (**SPRE CER**), Gabriel Barta (**„ȘI ATUNCI, CENTRUL ÎNAINȚĂȘ”**), Dona Barta (**TEMĂ CU VARIATIUNI**), Erich Nussbaum (**CIUCURENCU**), E. Szeckler (**ACOLO UNDE DUNĂREA ÎNTINEȘTE CARPAȚII**).

■ Un punct „forte” în programul săptămînii cinematografice: premiera filmului **AMERICA, AMERICA**, distins cu premiul Oscar pentru regie (1964), cu „Scoica de aur” și premiul Federației internaționale a presei

cinematografice la San Sebastian, 1964. Autor: cunoscutul om de teatru și cinema american Ella Kazan. O evocare tulburătoare, o viguroasă dramă epică cu evidente implicații psihologice.

■ Altă atracție a săptămînii, în premieră: **DE DOI BANI VIOLETE**, producție franceză, scenariul și regia: cunoscutul dramaturg Jean Anouilh. Reconstituirea vie a atmosferei pariziene, imediat după primul război mondial. Bun jocul protagonistei, actrița Dany Robin.

cinema

■ Cerințele „estivale” (greșit înțelese) au coborît stacheta exigenței în programarea filmelor. Rulează prea mult și la preț mult cinematografele fără valori artistice: **REGINA CINTECELOR**, **ELENA DIN TROIA** (în reluare?!); predomină comedile, cu și fără muzică, uneori cu puțin haz dar întotdeauna fără pretenții (tip **SPRE CULMI**, **ALERG DUPĂ O STEA**, **VESELIE LA ACAPULCO**, **SPĂRGĂTORUL**, **ASTA-I TOT CE S-A ÎNTIMPLAT**): s-au deschis larg porțile melodramei (**FEMEIA NECUNOSCUTĂ**, **CERASELLA**, **NE ASUMĂM RĂSPUNDEREA**): filmele de aventuri sînt în largul lor (de la **LALEAUA NEAGRĂ**, oricum, mai „răsărit”, la **WINNETOU** sau la debilul **FERNAND COW-BOY**). Publicul

Ella Kazan

este pus în fața unor pelicule foarte puțin semnificative pentru studiul actual al filmului mondial. Semnal de alarmă D.R.C.D.F.-ului.

Alegeți spectacolul preferat! Un final de stagione cu oaspeți de peste hotare, penru toate gusturile:

■ La Filarmonica „George Enescu” dirijorul Samo Hubad din Iugoslavia interpretează repertoriu clasic de mare circulație: Idila Siegfried de Richard Wagner, Concertul pentru pian și orchestră de Robert Schumann (solistă Liana Șerbescu) și Simfo-

nia a V-a de Cealikovski (19 și 20 VI — Ateneul R.P.R.).

■ Totuși, mult așteptatul **Balet modern din Pecs** (R. P. Ungară) sosește la București pentru trei spectacole (sala mare a Palatului R.P.R., 20 VI; sala Teatrului de operă și balet, 21 VI; sala Teatrului C.C.S., 22 VI). Tinărul coregraf Imre Eck a format unul din cele trei interesante ansambluri de balet din Europa, de-

monstrînd prin mijloace inedite resursele expresive contemporane ale dansului — mijloace care dezvoltă și îmbogățesc tradițiile clasice ale genului.

■ Ați auzit de **Toni Dallara**? Talentatul cîntăreț și compozitor italian de muzică ușoară poate fi ascultat „pe viu”, împreună cu Grazia Sel și orchestra **Ermindo Fornaclari**, între 23 și 27 VI, în sala Palatului R.P.R.

muzică

Florin Piersic

FIZICIENII de Fr. Dürrenmatt. După **Vizita bătrînei doamne** și **Frank al V-lea**, Teatrul de Comedie prezintă **Fizicienii**, una din cele mai tulburătoare piese — prin profunzimea investigațiilor psihologice, ca și prin mesajul social — ale cunoscutului dramaturg elvețian. Un spectacol de calitate, emoționant, viu, dramatic, realizat de regizorul Lucian Giurcescu. Cei trei fizicieni sînt: Florin Scărlătescu, Mircea Septilici, Mihai Pălădescu. Directoarea sanatorului: Nineta Gusti. La armonia interpretării scenice a contribuit ambianța scenografică a lui Dan Nemțeanu.

IUBESC PE AL 7-LEA. Examen de sfîrșit de an... teatral. Debutantul Coman Șova prezintă o comedie lirică, cu eroi și gînduri din zilele noastre. De reținut acest „Alain Delon” bucureștean care e Florin Piersic și pe: D. Dunea, Rodica Popescu, Andă Caropol, St. Cremlenciu, Emil Hosu (Teatrul Barbu Delavrancea).

COPACII MOR ÎN PICIOARE, singura piesă din dramaturgia spaniolului Alejandro Casona jucată de teatrele noastre (deși opera sa cuprinde lucrări mult mai interesante) s-a prezentat în premieră și la Pitești. În regia tinărului Jean Stopler, care duce o

muncă statornică pe scena acestui oraș, merită subliniată creația unei remarcabile artiste: Telli Barbu — în rolul bunicii.

VEDERE DE PE POD de Arthur Miller. Conflict de tragedie antică adus în contemporaneitate. Spectacol realizat cu dăruire de colectivul Teatrului de stat din Oradea — secția română.

ALLO, ICI PARIS! Onorabil spectacol de circ — music hall, dar nu chiar așa cum ne-am fi așteptat... (Cîrcul de stat).

Dramaturgie originală. Astăseară, urmînd decadei, începe săptămîna dramaturgiei românești. De la Al. Davila la Dorel Dorian,

plastică

MUZEUL SIMU. Retrospectiva unui mare pictor, pe nedrept ignorat: Vasile Popescu — încă unul din dinastia peisagiștilor lirici, original prin romantismul naiv proiectat în spații magice de verde vegetal, albastru acvatic, alb calcaros, un poet al culorii, pur, exuberant și visător.

SALA DIN CALEA VICTORIEI. Rodica Pandele: pictură pur și simplu decorativă, menită exclusiv să împodobească un interior și care nu exprimă altceva decît plăcerea de a fi culori și de a răsunata tare în retină.

teatru

Notă. Redacția nu-și asumă răspunderea pentru eventuale modificări de ultim moment în programarea spectacolelor.

cadran

INTERNATIONAL

CECUL DE 1.000 DE DOLARI...

Inceputul lui iunie a fost marcat de noi scaderi ale cursului lirei sterline. Banca Angliei a fost nevoita sa intervină în cteva rinduri, cheltuiind aproximativ 100 milioane de dolari, pentru a opri reducerea continuă a valorii monedei britanice.

Faptul a prilejuit readucerea în actualitate, în presa occidentală, a unei anecdote care circula în Statele Unite în perioada anilor '30. Potrivit acesteia, cineva a cumpărat o mașină și a plătit-o cu un cec de 1.000 de dolari. Încrăzător în valabilitatea documentului, vânzătorul mașinii a utilizat acest cec pentru a cumpăra cu el soției un mantou de vizon. Blănarul a utilizat același procedeu pentru a se aproviziona cu furnituri. Ș.a.m.d. În total vreo 20 de persoane și-au făcut diferite cumpărături cu aceeași hirtie de valoare. Ultimul posesor al cecului s-a prezentat la bancă pentru a primi pe el bani gheață. Spre surprinderea lui, la ghișeu i s-a spus că cecul nu poate fi onorat, întrucât este lipsit de acoperire.

Păgubașul a convocat atunci pe toți ceilalți care s-au folosit de cec în vederea realizării operațiilor comerciale de care au avut nevoie și, după ce le-a prezentat situația, le-a făcut următoarea propunere pentru a se putea ieși din impas: întrucât cecul a servit la finanțarea a 20 de operații financiare în valoare de cte 1.000 dolari, iar fiecare operație a adus cte un beneficiu mediu de 150 dolari, cei 20 de oameni să pună deoparte cte 50 de dolari pentru a-l despăgubi pe cel care a avut proasta idee de a fi vrut să transforme cecul în bani lichizi. Iar celui care a falsificat cecul și a

făcut cu el prima plată (cea a automobilului) s-a propus să i se trimită o scrisoare de mulțumire pentru că a dat posibilitatea celorlalți 19 să facă afaceri cu o hirtie lipsită de orice acoperire!

Anecdota își are rădăcinile ei. Ceea ce se întâmplă astăzi cu lira sterlină se aseamănă întrucâtva cu povestea unei monede lipsite de sprijinul material necesar pentru a avea pe deplin valoarea înscrisă pe ea.

Din considerente care nu au nimic de-a face cu solidaritatea dezinteresată, dolarul sare acum în ajutorul lirei. Cu o anumită hirtie (dolarul), guvernul englez și cercurile financiare americane cumpără de pe piețele financiare ale lumii capitaliste o altă hirtie (lira sterlină). Dar dolarul însuși este amenințat în vremea din urmă, acoperirea sa în aur fiind micșorată datorită scaderii rezervelor de aur de la Fort Knox.

Până când va putea continua acest joc? Greu de precizat. În orice caz, presa britanică este destul de pesimistă în privința perspectivelor.

Eugen PHOEBUS

PAPA CERVI LA 90 DE ANI

Ar fi vrut să moară eroic, împreună cu cei șapte fii ai săi, în casa asediată de fasciști la marginea satului Campegine. De n-ar fi fost cu dinții nevestele și copiii... Ca să-i salveze, bărbatului s-au predat. Dintre toți, doar bătrînul tată a rămas în viață, ascultînd în miez de noapte din celula în care era deținut salvele plutonului de execuție care-i ucidău copiii pe un poligon de tir din Reggio Emilia. Atunci, la șaptezeci de ani, Alcide Cervi a

trebuit să ia totul de la capăt. Casa, arsă pînă în temelii, trebuia reconstruită; pămîntul trebuia lucrat; nepoții trebuiau să fie crescuți și dăscăliți. Acum pămîntul are alți truidori, dar Alcide Cervi, la nouăzeci de ani, își mai face de lucru pe lîngă stupi, mai plivește buruienile prin grădină.

Zilele acestea, cînd întreaga Italie a sărbătorit a nouăzecea aniversare a tatălui-martir al celor șapte eroi, cînd mesaje din partea unor personalități de seamă din țară și de peste hotare au omagiat demnitatea în sacrificiu și în lupta pentru libertate a familiei Cervi, bătrînul și-a evocat amintirile și, o dată cu ele, un secol de istorie a Italiei. Cervi este numele unei familii de țărani în care lupta pentru dreptate constituie o tradiție moștenită din tată în fiu. Străbunul Gelindo Cervi a fost doar un plugar analfabet, dar cu un simț de clasă evident. Participînd la războaiele țărănești din 1869, iscate în jurul „taxei pentru măcinat”, a fost arestat împreună cu alți șazeci de demonstranți. De la el a învățat Alcide Cervi să nu se teamă de nimeni și, mai ales, respectul de sine, respectul pentru propriile sale drepturi. În aceleași principii s-a strădui să-și crească fiii și apoi nepoții.

În cămăruța-muzeu unde se păstrează acum lucrurile care au aparținut celor șapte eroi, unde se mai vede globul pămîntesc pe care l-a cumpărat cîndva Aldo sau cărțile de apicultură pe care le citeau și tatăl și fiul, nonagenarul vorbește unui corresponsent al ziarului „L'Unità” despre prezent și viitor: „Am împlinit nouăzeci de ani și uități-vă — spune el, arătînd paginile de știri externe ale ziarelor de pe masă — Santo Domingo, Vietnam, atîția oameni care mor, atîția oameni care năvălesc cu arma în casa altora! Dar ce-și închipuie ei? Că e suficient să ai arme, că ajunge să omori oamenii? Doar sînt pe lume atîția frați Cervi!”

Convîngerea că și alții înfruntă încercările cu tot atîta demnitate ca el îi însuflă însă lui Alcide Cervi încredere într-o lume mai bună „unde poate

exista bunăînțelegere între oameni care nu au aceleași idei, care nu cred în aceleași lucruri, dar vor să rămînă liberi și să trăiască în pace”.

A. R.

„PARLAMENTUL NEOFICIAL” ÎN PERICOL

—correspondență din Atena—

Cafenelele au inundat trotuarele cu mese și scaune, spre bucuria ateniienilor. Lîngă un pahar de oranjadă, limonadă sau o ceașcă de cafea se discută cu pasiune, ore întregi, probleme politice la ordinea zilei. Nu există știre politică internă cît de cît importantă care să nu fie aci comentată și paracomentată, cafenelele justificîndu-și astfel denumirea glumeață de „parlament neoficial” ce li s-a dat cu multe decenii în urmă. Aci se citește ziarul în colectiv, se „formează” zeci de guverne și parlamente — și nu numai grecești — aci se adună ateniienii care au rude la țară pentru a auzi vești din satele de unde au plecat cu ani și ani în urmă. De asemeni cei care nu au telefon acasă așteaptă la cafenea chemările din provincie sau chiar din oraș. Iar meseriașii și funcționarii particulari se întînesc aci pentru a afla noutăți în legătură cu problemele muncii lor... Și, în sfîrșit, pensionarii stau la mese pe lîngă cei tineri, ascultînd și completînd discuțiile cu amintiri despre evenimentele politice ale vremii lor.

În ultimul timp însă numărul cafenelelor a început să scadă vertiginos. Acolo unde a dărîmat bulldozerul, s-a ridicat apoi o nouă construcție; parterul, înaintea rezervat cafenelei, a fost

ocupat de un restaurant modern, un magazin de bijuterii sau de o societate străină de transporturi aeriene. Aceasta a fost soarta celor mai multe cafenele din centrul Atenei, dominat acum de construcții zvelte de marmură, sticlă și metal, cu mai multe etaje.

Cafenelele au început să fie considerate o afacere nerentabilă. Făcînd o medie a consumației pe client, cifra nu se ridică la mai mult de 5-7 drahme, pentru că băuturi alcoolice nu se consumă, prețurile la celelalte băuturi sînt fixe, iar impozitele plătite de cafenele pentru spațiul pe care-l ocupă mesele și scaunele în exterior au crescut în ultimii ani cu sută la sută, reducînd profiturile patronilor. Apoi, conform datelor existente, cheltuielile de administrare și prețurile materiilor prime necesare acestor localuri au crescut cu 65 la sută. Faptele susmenționate au determinat pe mulți proprietari de cafenele să-și vîndă localurile sau să le transforme în magazine, restaurante etc.

Numărul exact al cafenelelor nu este cunoscut, însă se apreciază că în întreaga țară mai există circa 35.000 și că numai în Atena și suburbii sînt aproape 5.000 de cafenele. În afara lor mai există circa 15.000 surori vitrege ale cafenelelor — un soi de prăvălii unde se servesc și sucuri, cafea etc.

„Multe vînturi neprielnice s-au abătut asupra cafenelelor”, spune recent președintele federației acestor localuri vorbind despre perspectiva dispariției în viitor a „parlamentului neoficial”.

C. ALEXANDROAIE

„IILE” LUI MATISSE

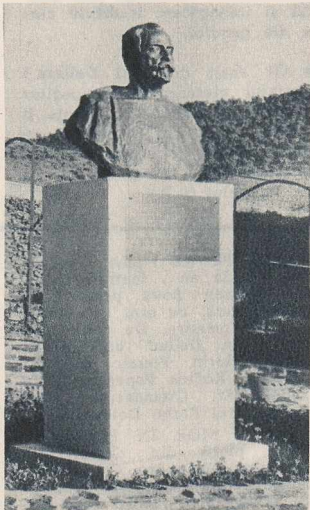
În cunoscutul dicționar enciclopedic „Petit Larousse” (ediția 1965, ca de altfel și în cele anterioare) textul referitor la marele pictor francez Henri Matisse (1869-1954) este ilustrat cu o reproducere după un tablou al acestuia, intitulat „Bluză românească”, tablou aflat în Muzeul de artă modernă de la Paris și care înfățișează o tină îmbrăcată într-o ie.

Matisse a realizat de altfel mai multe asemenea tablouri, cu același titlu.

La Muzeul de artă al R.P.R. se află de asemenea una dintre aceste „bluze”, un desen în peniță semnat și datat 1939, pe care autorul a scris și următoarele cuvinte: „En hommage au musée de Bucarest, Henri Matisse”.

Acest omagiu se răsrînge desigur în primul rînd asupra artei populare românești care l-a inspirat pe artist. În lucrările sale în care sînt înfățișate tinere femei

Aspect de la expoziția „România în plin progres”, deschisă nu demult la Atena.

În parcul laboratorului Arago din Banyuls-sur-Mer, Franța, a fost așezat un bust al savantului român Emil Racoviță, care a lucrat mult timp aci ca director adjunct.

Cu prilejul împlinirii a 750 de ani de la semnarea Magnei Charta, în Anglia au avut loc o seamă de manifestări deosebite. Festivitățile oficiale au început în capitala britanică, în fața catedralei St. Paul.

Îmbrăcate în bluze din portul național românesc, cu broderii în culori armonios îmbinate, Matisse se dovedește un mare admirator al artei populare românești. Cu bluzele (ii) primite în dar de la colegul și prietenul său pictorul român Theodor Pallady, Matisse și-a îmbrăcat modelele sale pentru a crea aceste frumoase tablouri, al căror motiv se vede că i-a plăcut mult, deoarece l-a repetat de mai multe ori.

P. VOICULEȚ

AFRICANII ȘI LIMBA SWAHILI

Din punct de vedere lingvistic în Africa există în momentul de față o situație paradoxală, explicabilă prin trecutul de împilare colonială. Limbile oficiale cele mai răspândite — engleza, franceza, portugheza — sînt limbile unor state străine, extraafricane. Alături de ele încep să se afirme ca limbi oficiale (în afară de arabă, vorbită în partea de nord a continentului) limbile străvechi vorbite de grupuri mai importante ale populației africane: limba amhară (Etiopia), limba swahili (Africa răsăriteană), burunda (Burundi și Ruanda), limba malgașă (Madagascar). Mai există în plus o puzderie de limbi și dialecte locale, vorbite de grupuri restrinse de persoane.

Această situație constituie unul din impedimentele cele mai serioase în calea unității, atât a Africii ca tot, cât și a fiecăruia dintre statele africane în parte (datorită fărâmițării lingvistice, unui locuitor din centrul Congoului, de pildă, care nu știe decât limba maternă, îi este imposibil să se înțeleagă cu un locuitor din sudul țării). Problema adoptării unei limbi străine ca limbă de circu-

lație interafricană este, evident, exclusă. Lingviștii africani consideră că limba cea mai aptă pentru scopul propus este swahili. Ea are un vocabular, o structură gramaticală și un sistem de scriere cu nimic inferioare limbilor europene. În această limbă pot fi exprimate nuanțele cele mai subtile ale gândirii. Recomandînd dezvoltarea limbii swahili ca limbă comună a populației africane, lingviștii africani întruși în urmă cu citiva vreme la Abidjan consideră în același timp că nimic nu trebuie să-i împiedice pe locuitorii fiecărui stat african în parte să-și dezvolte pe toate căile și limba maternă.

Participanții la conferință au aprobat totodată un plan care prevede pînă în 1980 generalizarea învățămîntului elementar în Africa; se preconizează, de asemenea, oa la această dată 20 la sută din absolvenții învățămîntului elementar să urmeze mai departe cursurile învățămîntului mediu.

D. Ș.

„CAMPIONII“...

Cu prilejul campionatelor mondiale de bridge, disputate de curînd la Buenos Aires, a izbucnit un scandal care a stîrnit vîlvă. Doi jucători britanici, alcătuiind una din cele mai puternice perechi din lume, au fost învinuiți de folosirea unor procedee necinstite.

Totul a început în ziua meciului Anglia—S.U.A. În timpul partidei, Jay Becker, membru al echipei americane, a constatat că unul din cei doi jucători britanici — Terence Reese — ține în mîini cărțile într-un mod nefiresc. Întorcînd involuntar capul spre dreapta, unde se afla cel de-al doilea jucător al echipei engleze, Boris Schapiro, Becker și-a dat seama, mirat, că și acesta cuprinde cărțile într-un mod ciudat. Intrigat, jucătorul american a continuat să-i urmărească pe cei doi și a ajuns la concluzia că ei își comunică mereu ceva prin numărul degetelor pe care le țin pe dosul cărților și prin modul variat în care își așază degetele pe cărțile de joc.

În întîlnirea următoare, Becker, împreună cu un alt jucător american, căruia îi comunicase obser-

În timpul partidei echipei engleze cu cea argentiniană

vațiile sale, a continuat să studieze pe jucătorii englezi. Aceleași concluzii: cei doi își semnaleză într-un mod ingenios cărțile pe care le aveau. O nouă supraveghe secretă în timpul meciului Anglia—Italia și semnalele cu ajutorul degetelor au început chiar să fie descifrate — întrucît între evoluția partidelor și comunicarea „digitală” s-a văzut că există strînsă legătură, aceasta din urmă permițînd celor doi jucători englezi să se informeze asupra cărților „tari” pe care le avea fiecare dintre ei.

Jucătorii americani au efectuat în secret o serie de fotografii și, cu puțin înaintea meciului Argentina—Anglia, au anunțat oficialitățile britanice prezente la campionatul mondial despre descoperirea lor și le-au arătat „cifrul”. În timpul meciului, Reese și Schapiro — evident, neavizați — au folosit același mod de semnalizare și împotriva partenerilor argentinieni.

Sesizată și ea, Federația internațională de bridge a hotărît ca meciurile echipei engleze să fie considerate pierdute, echipa acesteia trecînd astfel de pe locul doi pe ultimul.

Reese și Schapiro, care au părăsit imediat Buenos Aires, au declarat la înapoieră la Londra că nu recunosc acuzațiile ce li se aduc și că americanii au înscenat întreaga acțiune întrucît echipa Statelor Unite a pierdut partida jucată cu ei. Spusele lor nu au fost însă prea convingătoare...

Florin UDREA

O AFACERE DUBIOASĂ...

Demisia lui Herbert Klotz din postul de subsecretar de stat al comerțului a produs senzație în S.U.A. Apoi, s-a aflat că numele lui „A” a fost amestecat — potrivit expresiei revistei „U.S. News and World Report” — într-o afacere dubioasă. Deși n-a fost acuzat direct, totuși compromiterea era prea evidentă ca H. Klotz să mai rămîna „la datorie”... Iată despre ce e vorba.

Comisia senatorială pentru acțiuni și schimburi la bursă a prezentat unei instanțe judecătorești o plîngere împotriva a 13 înalți funcționari — printre care mai mulți directori ai companiei „Texas Gulf Sulphur” — acuzîndu-i că au păstrat secretă descoperirea în Canada a unui zăcămint important de minereuri — pe terenuri concesionate respectivei companii. Între timp, cei ce aflaseră secretul (sau au fost avizați) au avut grijă să cumpere la bursă cît mai multe acțiuni ale respectivei com-

panii, mîzînd pe creșterea firească a cursului lor în momentul cînd veniturile obținute din noua exploatare vor fi înregistrate în bilanș. Previțiunile celor ce mizau pe o îmbogățire bruscă au fost întru totul justificate, cota acțiunilor „Texas Gulf” sporînd de la 23 la 70 de dolari.

Klotz a recunoscut că a cumpărat 2.000 de acțiuni ale acestei companii la un preț considerat „avantajos”, dar a adăugat — pentru a se disculpa — că în momentul tranzației nu știa nimic despre minereul de cupru și zinc descoperit în apropierea localității Timmins, provincia Ontario...

Pînă să se stabilească ce fel de legături existau între Herbert Klotz și Thomas Lamont, director la „Morgan Guaranty Trust Company” și la „Texas Gulf”, sau vreunul din ceilalți acuzați care din noiembrie 1963 pînă la deschiderea acțiunii judiciare au devenit posesorii a 31.200 de acțiuni „cu perspectivă”, Klotz a trebuit să renunțe la postul ministerial.

Iar comisia pentru acțiuni și schimburi la bursă încearcă să determine înapoierea acțiunilor cumpărate pe calea mai sus-arătată către foștii deținători care au fost astfel păcăliți. O serie de comentarii își exprimă însă îndoiala că pînă la urmă justiția va opta definitiv pentru aplicarea acestei măsuri.

Z. FLOREA

ROL ȘI INSTRUMENTE

Cînd a venit la putere, premierul Harold Wilson și-a anunțat intenția de a folosi Commonwealthul ca unul din principalele instrumente ale reactivării rolului Angliei în lume. Timpul care a trecut de atunci a demonstrat că totul depinde de răspunsul la întrebarea: ce fel de rol? Să luăm bunăoară ultima conferință a Commonwealthului care a început joi la Londra. Una din problemele care s-au impus preocupărilor centrale ale conferinței este intervenția americană în Vietnamul de sud, care a fost viu criticată de majoritatea participanților. Cum poate în aceste condiții guvernul englez să facă din Commonwealth principalul instrument al reactivării rolului internațional al Angliei, cînd politica externă engleză își asumă cu perseverență misiunea compromițătoare de sprijinire fără rezerve a politicii americane în Vietnamul de sud?

Săptămînalul englez „Observer” alături de alte publicații engleze, găsește că singura ieșire constă în renunțarea la acest rol. „În aceste condiții — scrie «Observer»

— o dezaprobare deschisă a politicii lui Johnson ar fi mai indicată decît o aprobare acordată cu inima îndoită...”

Există semne certe că politica de sprijinire a intervenției americane nu împiedică numai folosirea Commonwealthului așa cum dorea Harold Wilson, dar pune sub semnul întrebării în ultimă instanță însăși existența cabinetului. Săptămînalul „Sunday Telegraph” semnaleză că „deputații aripii stîngi laburist sînt pe punctul de a porni rebeliunea împotriva guvernului în chestiunea Vietnamului. Unii dintre ei amenință să se ridice împotriva sprijinului fără rezerve acordat de Wilson americanilor, retrăgîndu-i sprijinul lor în Camera Comunelor. O asemenea inițiativă ar dezlănțui cea mai mare criză internă în sinul partidului laburist și l-ar compromite iremediabil în ochii țării”.

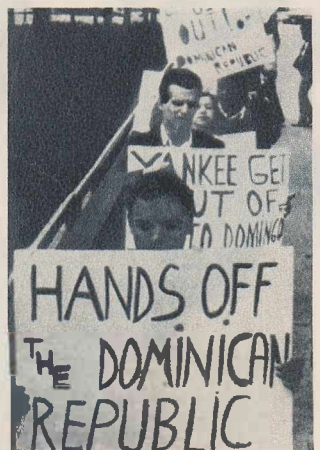
Correspondentul politic al ziarului „Times” consideră că nu numai sînt laburistă este profund nemulțumită. El vorbește și de deputații de centru. „Nu poate fi exclusă pe de-a-ntregul posibilitatea — subliniază correspondentul — ca politica de fermă aliniere cu Washingtonul dusă de domniul Wilson și Stewart să provoace și repulsiia altor membri ai cabinetului. În actuala situație a guvernului trebuie oricînd considerată posibilă izbucnirea unor profunde deosebiri de păreri asupra politicii externe în interiorul cabinetului”.

Următorul incident, care a pus guvernul englez într-o postură cel puțin delicată, nu putea decît să agraveze poziția precară a politicii de sprijinire a intervenției. Recent, un purtător de cuvînt al departamentului de stat al S.U.A. a anunțat o nouă treaptă a „escaladării”: autorizația dată trupelor terestre americane să întreprindă acțiuni ofensive împotriva forțelor patriotice. Conform politicii de sprijin automat, purtătorii de cuvînt englezi au anunțat în Camera Comunelor că guvernul englez a fost informat în prealabil de această autorizație. Ce s-a întimplat însă? În fața îngrijorării opiniei publice mondiale care a reacționat cu putere la această nouă acțiune agresivă, purtătorul de cuvînt al Casei Albe a venit, după două zile, cu precizarea că „nu a intervenit nici o modificare în ce privește misiunea încredințată forțelor americane”, și că de fapt totul ar fi fost o neînțelegere provocată de o greșală a purtătorului de cuvînt al Departamentului de stat. De astă dată exponenții politicii engleze nu au putut să lămurească dacă ei știau dinainte că fuseseră informați greșit, dacă au fost informați și despre precizarea Casei Albe și dacă în general știu mai multe decît americanii despre politica elaborată la Washington.

Nu este un rol de invidiat acela de a sprijini ceea ce nu-ți place și a spune că știi ceea ce n-ai aflat. Este deci lesne de înțeles că se găsesc din ce în ce mai puține instrumente gata să ajute la o asemenea performanță.

N. LUPU

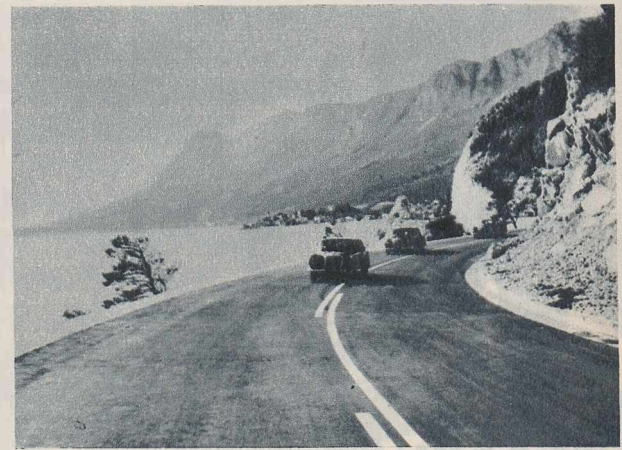
Pichete de demonstrații pe străzile New Yorkului cer să se pună capăt intervenției americane în Republica Dominicană.

Știrile transmise în aceste zile din Vietnamul de sud de corespondenții de presă relatează aîit despre puternicele lovituri date de forțele patriotice trupelor sud-vietnameze și americane, cît și despre instabilitatea politică de la Saigon. Fotografia înfățișează o imagine din timpul unei recente demonstrații studențești antiguvernamentale.

De curînd a fost dată traficului „magistrala adriatică”, în lungime de 291 km, care leagă orașele iugoslave Sibenik și Dubrovnik.

ÎN ORICE LUNĂ
gogoșarii
ÎN OTET
SÎNT UN ALIMENT IDEAL

M.I.P.C.
UZINELE
CHIMICE
„9 MAI”
BUCUREȘTI

Avansat pe plată.

ÎNGRĂȘĂMINTE PENTRU TRANDAFIRI

Acest produs, bogat în substanțe nutritive (azot, fosfor și potasiu) stimulează creșterea vegetativă a plantei și sporește formarea de flori mari și frumoase (fiind experimentat de forul de specialitate). Îngrășămîntul pentru trandafiri se va livra în pungi de polietilenă cu un conținut de 100 gr. Folosirea lui se va face conform instrucțiunilor specificate pe ambalajul respectiv și anume: primavara, la înmugurire, se tratează pămîntul din jurul trandafirilor cu îngrășămînt, presărînd circa 200 gr pe metru pătrat, după care se udă cu apă; tratarea cu îngrășămînt se repetă după circa 2 luni de la prima tratare.

